

Skattekontrollens effekt på regelefterlevnaden hos privatpersoner

En studie av privatpersoners inkomstdeklarationer

Förord

Syftet med denna rapport är att undersöka skattekontrollens effekt på olika frågeställningar som berör beskattning av privatpersoner. Effekten undersöks dels över tid och även för olika grupper av privatpersoner.

Rapporten har tagits fram vid Skatteverkets analysenhet av Yuwei Zhao De Gosson De Varennes och Karin Bolin.

Ett stort tack riktas till Skatteverkets vetenskapliga råd för de synpunkter vi fått på tidigare utkast till rapport. Rapportens analys och slutsatser svarar dock Skatteverkets analysenhet för.

Solna i november 2019

Eva Samakovlis
Chef för analysenheten

Sammanfattning

Syftet med denna analys är att undersöka skattekontrollens effekt på privatpersoners regelefterlevnad, den så kallade individualpreventiva effekten. Analysen svarar på om kontrollen förbättrar personers regelefterlevnad och hur Skatteverkets verksamhet kan förbättras och effektiviseras för att nå målet om trovärdiga och legitima skattekontroller. Hur fler personer än de som kontrolleras påverkas av kontrollen, den så kallade allmänpreventiva effekten, studeras inte här. Analysen kan inte heller svara på om kontrollen påverkar personers normer.

Analysen omfattar följande förekomster i inkomstdeklarationen: avdrag under inkomst av tjänst, redovisning av vinst/förlust vid värdepappersförsäljning samt deklarerade tjänsteinkomster. Fyra olika frågeställningar studeras:

- Hur lång tid kvarstår effekten på avdrag, värdepappersredovisning och tjänsteinkomster efter en skattekontroll?
- Finns det skillnader i effekt mellan kön, boende i olika geografiska områden samt mellan olika inkomst- och åldersgrupper?
- Ger kontrollen större effekt om personen som granskas yrkar avdrag eller redovisar värdepappersförsäljning för första gången eller har gjort det tidigare?
- Kan slumpmässiga kontroller leda till att personer som redovisade rätt börjar redovisa fel efter en kontroll i och med att de upplever en mindre upptäcktsrisk?

För reseavdrag (resor till och från arbetet) studeras även effektens samband med olika typer av fel. Det görs även en kostnads-nyttoanalys för skattekontrollen av avdrag.

Analysen utgår från slumpmässiga kontroller för beskattningsåren 2014-2015 vilket har möjliggjort robusta skattningar av skattekontrollens individualpreventiva effekt. Det innebär att utfall från en grupp som granskats (behandlats) kan jämföras med utfall från en likvärdig grupp som inte har granskats (inte behandlats).

Analysresultat för avdrag under inkomst av tjänst

Skattekontroller har en effekt på regelefterlevnaden för avdrag under inkomst av tjänst. Yrkade avdrag minskar med i genomsnitt 7 000 kronor året efter en kontroll. Effekten kvarstår med 5 000 kronor tre år efter kontrollen. Resultatet visar också en högre sannolikhet (18 procentenheter) för att yrkat avdrag minskar året efter kontrollen. Efter tre år är sannolikheten fortsatt högre. Sannolikheten att en person helt upphör att yrka avdrag är 13 procentenheter högre året efter kontrollen. Även denna effekt kvarstår efter tre år.

Kontrollen har en mindre effekt på personer som redovisat rätt. Även dessa personer ser ut att påverkas av kontrollen då de minskar sina avdrag året efter kontrollen.

Det finns skillnader i kontrollens effekter för olika grupper. Dessa skillnader verkar ha ett samband med vilken typ av fel som gjordes i deklarationen. De vanligaste feltyperna för reseavdrag är antingen att en person inte uppfyller tidsvinsten för att få göra avdrag för bil, räknar med fel antal dagar eller med felaktigt avstånd (vilka står för 51 procent av felen) eller att personen inte kan styrka sitt avdrag samt inte svarar på Skatteverkets förfrågan (38 procent). För de grupper där kontrollen har en större effekt är felen till övervägande del från den första gruppen. Detta gäller framförallt höginkomsttagare, personer som yrkat avdrag tidigare och personer som bor i storstadsregioner. Kontrollen har däremot en obetydlig effekt för personer som inte kan styrka sina avdrag eller som inte svarar på förfrågan. Dessa personer fortsätter göra avdrag. Detta gäller särskilt personer som yrkar avdrag för första gången, yngre personer och låginkomsttagare.

Generellt sett är avdragsområdet ett område där det görs mycket fel och det krävs en mix av åtgärder för att kunna påverka skattefelet, däribland kontroller eftersom analysen visar att dessa har en effekt på regelefterlevnaden. Även om dagens urval har förbättrats och anpassats skulle det kunna ses över ytterligare med hjälp av analysresultaten.

Analysen indikerar att det är svårare att påverka regelefterlevnaden bland personer som inte styrker sina avdrag eller svarar på Skatteverkets frågor vid utredningar. Den troligaste anledningen till att personer inte kan styrka eller svara bedöms vara att de chansar med avdrag för utgifter som inte existerar. Detta resultat bör ses parallellt med slutsatser från andra studier.¹ Exempelvis visar Engström m.fl. (2015) att personer som har en slutlig skatt att betala har en högre benägenhet att påverka sin slutliga skatt genom att yrka avdrag jämfört med de som inte har slutlig skatt att betala. Därföre är det viktigt att skaffa förståelse för varför personer chansar på att yrka felaktiga avdrag för att kunna utforma effektiva vertyg för att åtgärda problemet. I planeringsarbetet behöver andra åtgärder än skattekontroll diskuteras, exempelvis om det går att göra förbättringar i e-tjänsten som kan minska benägenheten att yrka felaktiga avdrag.

Analysresultat för värdepappersförsäljning

Skattekontrollen ger ingen effekt på regelefterlevnaden vid redovisning av vinst/förlust från värdepappersförsäljning. Detta kan bero på att felet görs av okunskap och ca 30 procent av personerna gör fel till sin nackdel, det vill säga har redovisat för hög vinst eller för låg förlust. Det kan också bero på att förutsättningarna för att mäta effekten försvåras av att beloppen för värdepappersförsäljning kan variera mycket i storlek över åren.

När effekten mäts för olika grupper finns en positiv effekt genom att män ökar sin redovisning av vinst/förlust med i genomsnitt 6 procentenheter men det finns ingen effekt på kvinnors redovisning. Detta kan bero på att det är betydligt fler kvinnor som gör fel till sin nackdel. Männerna står dock för en stor del av värdepappersförsäljningen, ca 65 procent.

Det finns en effekt året efter kontrollen att personer med korrekt redovisning ökar sin värdepappersförsäljning.

Sammantaget verkar kontrollåtgärder inte ge den avsedda effekten på regelefterlevnaden och många fel ser ut att göras av okunskap. Resultat från en annan studie (Engström, 2019) visar att personer som e-deklarerar har en högre benägenhet att ändra omkostnadsbelopp för att minska den slutliga skatten. Det finns därmed anledning att hitta bättre åtgärder än skattekontroll för att påverka skattefelet. En regelförändring som innebär att kontrolluppgifter lämnas även för omkostnadsbelopp kan vara en lämplig åtgärd. Skatteverket har lämnat en hemställan om en sådan förändring till Finansdepartementet.²

Analysresultat för tjänsteinkomster

En skattekontroll som avser avdrag under inkomst av tjänst eller värdepapper påverkar inte tjänsteinkomstens storlek under de tre efterföljande åren efter en kontroll. Detta resultat gäller när tjänsteinkomstens storlek för alla granskade personer jämförs med inkomsten för de som inte har granskats. Däremot ser det ut som att yngre personer och låginkomsttagares tjänsteinkomster påverkas positivt av kontrollen, vilket skulle kunna tyda på underrapporterade tjänsteinkomster före kontrollen. Dessa grupper utgör i nuläget en mindre del av analysens datamaterial vilket medför en viss osäkerhet i resultatet. Detta är något som kan behöva adresseras i kommande analyser. Överlag kan resultaten tolkas som att rapporteringen av tjänsteinkomster via kontrolluppgifter fungerar bra.

---

¹ Engström, P., Nordblom, K., Ohlsson, H. & Persson, A. (2015), "Tax Compliance and Loss Aversion"

² Fi2012/3343 hemställan om lagändring. *Kontrolluppgifter avseende vinst vid försäljning av värdepapper*

Regelefterlevnaden hos privatpersoner efter slumpkontroller

- Det finns en varaktig men avtagande effekt på privatpersoners regelefterlevnad efter en kontroll av avdrag under inkomst av tjänst.
- Kosnads-nyttoanalys visar att slumpkontroller av avdrag under inkomst av tjänst ger ett ekonomiskt överskott.
- Kontroller av avdrag ger en större effekt hos medel/höginkomsttagare, personer med något högre ålder samt boende i storstadsregioner där vanliga orsaker handlar om fel i tidsvinst, dagar och avstånd för reseavdraget.
- För grupper där det inte syns någon effekt, som förstagångsyrkare, låginkomsttagare och yngre personer, beror felen i högre grad på att personerna inte styrker sitt avdrag eller svarar på Skatteverkets utredningar. Uppföljningskontroller visar att de fortsätter göra fel, vilket indikerar att det är svårt att påverka dessa personers regelefterlevnad med denna typ av kontroll.
- Kontrollen ger ingen effekt på regelefterlevnaden för värdepappersförsäljning. En regelförändring, där omkostnadsbelopp lämnas via kontrolluppgifter så att vinst eller förlust kan förtryckas, kan vara ett bättre sätt att förbättra regelefterlevnaden. Detta eftersom många fel verkar uppstå på grund av okunskap och att regelverket upplevs som svårt.
- Deklarerade tjänsteinkomster påverkas inte av kontroller som avser avdrag eller värdepappersförsäljning, vilket ska tolkas som att kontrolluppgiftssystemet med förtryckta uppgifter fungerar bra.

Innehåll

1	Inledning.....	6
1.1	Bakgrund och syfte	6
1.2	Tidigare studier och forskning	6
1.3	Rapportens disposition samt läsanvisning.....	7
2	Data	7
2.1	Målpopulation	8
2.2	Utfallsvariabler	9
2.3	Bakgrundsvariabler	9
3	Metod.....	10
3.1	Val av ekonometrisk modell.....	11
3.2	Val av modell för mätning av rätt respektive felredovisande	12
4	Kontrollens effekt på yrkade avdrag	13
4.1	Kontrollens effekt på yrkade avdrag över tid	14
4.2	Kontrollens effekt för olika socioekonomiska grupper	15
4.3	Kontrollens effekt på förstagångs- och andragångsyrkare.....	17
4.4	Kontrollens effekt på rätt respektive felredovisande.....	18
4.5	Samband mellan olika feltyper och kontrollens effekt	19
4.6	Kostnads-Nyttoanalys	22
5	Kontrollens effekt på värdepappers vinster/förlust	23
5.1	Kontrollens effekt på värdepappersförsäljning över tid	25
5.2	Kontrollens effekt på olika socioekonomiska grupper	25
5.3	Kontrollens effekt på rätt respektive felredovisande.....	26
6	Kontrollens effekt på tjänsteinkomster.....	28
7	Slutsatser	30
7.1	Slutsatser från resultatet	30
7.2	Förslag på åtgärder.....	32
7.3	Fortsatt effektutvärdering av privatpersoners inkomstdeklarationer	33
8	Referenser.....	34
9	Bilagor.....	35
Bilaga I	Test av slumpmässighet	35
Bilaga II	Placebotest.....	39
Bilaga III	Regressionsresultat – Effekt på avdrag	41
Bilaga IV	Regressionsresultat– Effekt på Värdepapper	49
Bilaga V	Regressionsresultat - Effekt på tjänsteinkomster.....	57
Bilaga VI	Principal Score Modell.....	64
Bilaga VII	Underlag för kostnads-nyttoanalys.....	66

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Skatteverket genomför varje år en mängd kontroller av privatpersoners deklamationer genom att granska olika typer av avdrag samt försäljning av värdepapper och bostäder med mera. Detta görs till övervägande del som riskbaserade kontroller där deklamationer för kontroll väljs ut enligt olika riskbedömningar. En mindre mängd av kontrollerna är sådana att deklamationer väljs ut för slumpmässig kontroll. Utredningar görs som skrivbordskontroller, det vill säga skriftväxling där privatpersonen får visa och styrka sina deklarerade uppgifter.

Enligt Skatteverkets inriktning ska skattekontrollerna bedrivas legitimt och trovärdigt för att stärka normer så att fler gör och vill göra rätt. För att kunna åstadkomma detta är det viktigt att kontrollerna har en positiv påverkan på skattebetalarnas regelbundenhet, det vill säga en positiv beteendeeffekt. Denna effekt kan delas upp i två kategorier. Dels ändrat beteende hos granskade skattebetalare (individualpreventiv effekt). Dels ändrat beteende hos övriga skattebetalare som inte är direkt granskade (allmänpreventiv effekt).³

Syftet med denna rapport är att analysera kontrollens effekt på de granskade personernas regelbundenhet, det vill säga den individualpreventiva effekten, med data från slumpmässiga skattefalskontroller från beskattningsåren 2014 och 2015.⁴ Rapporten fokuserar på kontrollens effekt över tid för olika typer av avdrag under inkomst av tjänst, vinst eller förlust från värdepappersförsäljning samt tjänsteinkomster. Skillnader i effekter hos olika socioekonomiska grupper, till exempel kön, ålder, inkomstnivåer och boende i olika delar av landet studeras också. Var man bor i landet kan ha betydelse för avdragsområdet, i synnerhet skillnaden mellan landsbygd och storstad. Ålder, inkomst och kön är intressant att studera för att se om effekterna skiljer sig åt med avseende på dessa dimensioner.

I rapporten undersöks även om kontrollens effekt skiljer sig åt mellan förstags- och andragsyrkare/säljare. Slutligen mäts kontrollens effekt på personer som redovisat fel respektive rätt för att kunna jämföra resultaten med tidigare studier.

För reseavdrag studeras om effekten varierar med olika typer av fel. Vidare görs en kostnads-nyttoanalys för skattekontrollen av avdrag.

1.2 Tidigare studier och forskning

I forskningslitteraturen har förväntad nyttoteori (en populär modell baserad på Allingham och Sandmo, 1972) länge använts för att förklara mekanismen bakom kontrollens inverkan på skattebetalares regelbundenhet. I denna modell förklaras förbättrad regelbundenhet efter en kontroll med en förhöjd upplevd upptäcktsrisk till följd av kontrollen. Empiriska studier som mäter beteendeeffekter av skattekontroller är ovanliga. Det beror främst på bristande tillgång till data från olika länders skatteadministrationer. Vidare genomförs det inte så många slumpmässiga kontroller, vilket försvårar en robust skattning av beteendeeffekten. Den empiriska litteratur som är mest relevant för denna studie är Kleven m.fl. (2011), Gemmel och Ratto (2012), Advani m.fl. (2017) och DeBacker m.fl. (2015). Dessa studier är baserade på slumpmässiga skattekontroller och undersöker kontrollens effekt över tid och mellan olika typer av skattebetalare. Gemensamt för dessa studier är följande:

---

³ Skatteverkets rapport 2018: "Skattekontroll, moral och regelbundenhet".

⁴ Kontrollens allmänpreventiva effekt undersöks i en annan studie på Skatteverket.

- 1) Skattekontrollen har en varaktig men avtagande effekt på regelefterlevnad (Advani m.fl., 2017, och DeBacker m.fl., 2015).
- 2) Kontrollens effekt skiljer sig åt mellan olika grupper av skattebetalare. Gemmel och Ratto (2012) fann att slumpkontroller ledde till en negativ effekt på regelefterlevnad bland de som redovisade rätt. De menar att detta kan bero på att slumpkontroller ger personer som redovisade rätt en förminskad upplevd risk att blir granskade på nytt och därmed kan de känna att det är fritt fram att felrapportera.
- 3) Kontrollen har ingen effekt på tjänsteinkomster som rapporteras av en tredje part (Kleven m.fl. 2011). Detta i sin tur tyder på att tredjepartsrapportering är ett effektivt verktyg för att undvika fel i deklARATIONER.

Utöver ovanstående studier finns en intern Skatteverksrapport från 2011⁵ där kontrollens individualpreventiva effekt studeras. Tillvägagångssättet skiljer sig väsentligt från denna studie och utgörs, i brist på slumpmässiga kontroller, av en så kallad före-efter-analys som begränsas till en behandlad grupp. De kom fram till att kontrollen har en större effekt på förstagångsyrkare.

I denna analys testas slutsatserna från de tidigare studierna med data från slumpmässiga kontroller. Fördelen med denna studie är att den, genom slumpmässighet, har tillgång till en obehandlad grupp av personer som liknar den behandlade gruppen. Därmed kan beteendeeffekter av skattekontroller mätas på ett mer robust och tillförlitligt sätt. Detta görs genom att jämföra utfallet av den behandlade gruppen med den obehandlade gruppen.

Studien bidrar till litteraturen om beteendeeffekter av skattekontroll. Den bidrar också med kunskap till Skatteverket som kan användas för att diskutera förändringar i kontrollverksamheten, ge underlag till lagstiftningsförslag samt ge underlag till hur kontrolluppgiftssystemet med förtryckta uppgifter för tjänsteinkomster fungerar.

1.3 Rapportens disposition samt läsanvisning

I avsnitt 2 beskrivs datamaterialet och i avsnitt 3 redogörs för de metoder som används i analysen. I efterföljande avsnitt presenteras resultaten avseende effekt för yrkade avdrag (avsnitt 4), deklarerad vinst och förlust vid värdepappersförsäljning (avsnitt 5) samt tredjepartsrapporterade tjänsteinkomster (avsnitt 6).

Avsnitt 4 till 6 syftar till att i mer detalj redogöra för resultaten för varje delområde. För den som enbart är intresserad av slutresultatet sammanfattas dessa i avsnitt 7.

2 Data

I denna analys används data från slumpmässiga skattefelskontroller. Dessa kontroller har genomförts årligen med start 2015 avseende beskattningsår 2014. Här används de två första åren, det vill säga beskattningsår 2014 och 2015. Det finns två anledningar till att endast använda dessa år. Den första är att det behöver finnas minst två efterföljande perioder efter kontrollen för att studera kontrollens effekt över tid. För det andra har urvalsdesignen förändrats väsentligt efter de två första åren. Detta leder till att kontrollernas målpopulation skiljer sig väsentligt.

Syftet med skattefelskontrollerna är bland annat att kontrollera i vilken grad privatpersoner medverkar till att följa skattereglerna samt att öka Skatteverkets kunskap om både risker och skattefel. Skattefelskontrollerna riktar sig mot samma företeelser som de riskbaserade och utredningarna görs som skrivbordskontroller. Det som skiljer dem åt är det slumpmässiga

---

⁵ Skatteverket (2011) Kontrollens individualpreventiva effekter.

urvalet och att det för skattefelskontrollerna finns ett detaljerat granskningsprogram som beskriver varje steg för det som ska granskas.

2.1 Målpopulation

Målpopulationen består av två segment: personer som gjort avdrag (reseavdrag inklusive resor till och från arbete, tjänsteresor, dubbel bosättning och övriga utgifter) under inkomst av tjänst i sin inkomstdeklaration samt personer som redovisat försäljning av värdepapper i sin inkomstdeklaration. För att ingå i målpopulationen behöver personen ha gjort något av dessa avdrag eller deklarerat försäljning av värdepapper överstigande ett visst belopp.

Skattefelskontrollerna innefattar även personer som deklarerat försäljning av privatbostad. Denna företeelse ingår inte i analysen eftersom bostadsförsäljningar är typiskt sett något som en person deklarerar mer sällan.

Inom varje segment finns ett antal personer som slumpmässigt blivit utvalda för kontroll. Alla utvalda personer har av olika anledningar inte blivit granskade varför ett visst bortfall har förekommit. Den främsta orsaken till bortfall är att personen varit utredd föregående år och att det har bedömts att det är för tätt inpå att starta en ny utredning. Det har även förekommit andra bortfallsorsaker som berott på att urvalet inte har varit fullt anpassat att fånga utredningsvärda ärenden, exempelvis inkluderades inledningsvis mycket låga avdrag som i normalfallet inte skulle tas ut för granskning. Detta problem har rättats till senare.

Fortsättningsvis benämns de som valdes ut i de slumpmässiga urvalen och sedan granskades för *behandlade*. De som tillhör målpopulationen men som inte valdes ut och därmed inte granskades inom slumpkontrollen benämns som *obebehandlade*.⁶

I analysen har personer som avregistrerats på grund av att de avlidit eller utvandrat mellan år 2015 och 2017 exkluderats då utfallet inte är relevant att studera för efterföljande perioder. Eftersom målpopulationen kommer från två olika beskattningsår uppstår problemet att en person som är behandlad under ett visst år kan vara obehandlad det andra året. Av denna anledning exkluderas dessa personer från den obebehandlade gruppen. De personer som kvarstår efter dessa avgränsningar utgör vår målpopulation. Hur många som kvarstår i den behandlade respektive obebehandlade gruppen i respektive segment framgår av Tabell 2-1.

Tabell 2-1 Antal personer i målpopulationen samt uppgift om antal behandlade respektive obebehandlade personer inom respektive segment⁷

	Beskattningsår 2014		Beskattningsår 2015	
	Obehandlade	Behandlade	Obehandlade	Behandlade
Avdrag	667 076	231	686 250	568
 Reseavdrag	572 306	211	590 009	491
 Dubbelboende	72 940	18	70 880	49
 Övriga utgifter	66 944	16	72 915	78
 Värdepapper	353 682	77	337 781	263
Total	988 449	291	991 267	803

⁶ Målpopulationen som är obehandlad omfattas dock av riskbaserade kontroller.

⁷ Notera att antal behandlade personer som räknas genom att summera antalet per kontrollpunkt (avdrag, värdepapper osv) överstiger det totala antalet behandlade personer. Detta beror på att en person kan ha blivit granskad för flera kontrollpunkter.

2.2 Utfallsvariabler

I detta avsnitt beskrivs valet av utfallsvariabler. En utfallsvariabel är en deklara-tionsuppgift där det studeras om det skett en förändring till följd av kontrollen. Om så är fallet tyder det på en effekt över tid. Utfallsvariablerna är dels beloppsmässiga och dels binära variabler som visar hur utfallet förändras jämfört med det beskattningsår som kontrollerades. Härefter benämns det beskattningsåret som *kontrollåret*.

För samtliga områden som ska mätas kan det finnas extremvärden som gör att det uppkommer skevheter i fördelningen av belopp. För att undvika att extremvärden påverkar resultaten används de binära utfallsvariablerna.

För de olika områdena används följande utfallsvariabler.

Avdrag under inkomst av tjänst där variablerna baseras på uppgifter från inkomstdeklaration 1.

- Belopp i kronor för yrkade avdrag för respektive beskattningsår 2011–2017. Olika typer av avdrag summeras till ett totalbelopp per år.
- En binär variabel som antar värdet ett om det deklarerade avdraget minskar jämfört med kontrollåret.
- En binär variabel som antar värdet ett om personen slutar att yrka avdrag.

Värdepappersförsäljning, vinst respektive förlust⁸ där variablerna baseras på uppgifter från värdepappersbilaga.

- Belopp i kronor för deklarerad vinst och förlust för respektive beskattningsår 2011–2017.
- Binär variabel som antar värdet ett om den deklarerade vinsten ökar eller förlusten minskar jämfört med kontrollåret.

Tjänsteinkomster⁹ där variablerna baseras på uppgifter från inkomstdeklaration 1. Merparten av uppgifterna är rapporterade av arbetsgivare via kontrolluppgifter.

- Belopp i kronor för tjänsteinkomster för respektive beskattningsår 2011–2017.
- Binär variabel som antar värdet ett om den deklarerade tjänsteinkomsten ökar jämfört med kontrollåret.

Gemensamt för utfallsvariablerna är att uppgifter om avdrag, vinst/förlust från värdepappersförsäljning samt tjänsteinkomst hämtas från den först inlämnade inkomstdeklarationen. Detta görs för att utesluta fall där Skatteverket har rättat uppgifter efter en utredning.

2.3 Bakgrundsviabler

Ett antal bakgrundsviabler används i analysen för att beskriva skillnader i effekter för olika grupper av individer. Dessa är kön, åldersgrupper, hemvist i olika geografiska områden, olika inkomstgrupper (låg, medel och hög) samt om individen är en första- respektive andragångsyrkare/-säljare.

Variabeln kön indikerar om en individ är kvinna eller man och baseras på personnummer.

---

⁸ Att utgå från vinst respektive förlust bedöms ge ett säkrare mått jämfört med omkostnadsbelopp. Omkostnadsbeloppet har studerats separat i analysen men valdes bort på grund av brister i datakvaliteten.

⁹ Tjänsteinkomsten inkluderar alla typer av inkomster, både pensionsgrundande och ej pensionsgrundande inkomster. Den pensionsgrundande inkomsten består av lön, förmåner och sjukpenning, kostnadsersättningar, allmän pension och tjänstepension, privat pension och livränta samt övriga inkomster där uppdragsgivaren betalar socialavgifter.

Åldersvariabeln är indelad i intervaller och beräknas utifrån åldern vid kontrollåret.

- Yngre än 25 år
- 25–39 år
- 40–54 år
- 55–64 år
- 65 år eller äldre

De geografiska variablerna syftar till att studera om effekten skiljer sig åt mellan invånare bosatta i storstad, inklusive pendlare från Mälardalsområdet (på grund av dess närhet till Stockholm), och individer med hemvist i övriga delar av landet. Storstad inkluderar invånare i respektive storstad Stockholm, Göteborg och Malmö med tillhörande pendlingskommuner. I bilaga I specificeras vilka kommuner som inkluderas för respektive storstad.¹⁰ Det är personens registrerade hemvist vid kontrollåret, som definierar personens geografiska tillhörighet.

Tjänsteinkomster har delats in i tre nivåer – låg, medel och hög – dels utifrån inkomstfördelningen i termer av kvartilgrupper och dels efter brytpunkterna för statlig inkomstskatt.

Kvartilgruppsindelningen görs enligt följande:

- Låg inkomst: första kvartilgruppen
- Medel inkomst: andra och tredje kvartilgrupperna
- Hög inkomst: fjärde kvartilgruppen

Brytpunktsindelningen görs enligt Tabell 2-2:

Tabell 2-2 Brytpunktsnivåer för statlig inkomstskatt och värnskatt

	År 2014		År 2015	
	Under 65 år	Över 65 år	Under 65 år	Över 65 år
Låg	<=433 899 kr	<= 460 799 kr	<= 443 299 kr	<= 469 599 kr
Medel	433 900 –	460 800 –	443 300 –	469 600 –
Statlig inkomstskatt tillkommer med 20 %	615 699 kr	634 399 kr	629 199 kr	647 999 kr
Hög	>= 615 700 kr	>= 634 400 kr	>= 629 200 kr	>= 648 000 kr
Ytterligare värnskatt tillkommer med 5 %				

En person definieras som förstagångsyrkare/-säljare av värdepapper om hen gjort detta för första gången jämfört med en tidigare treårsperiod.¹¹ Annars räknas personen som en andragångsyrkare/-säljare.

3 Metod

Analysen avser att besvara frågan om och i så fall hur mycket som personers yrkade avdrag, tjänsteinkomster samt redovisning av vinst eller förlust vid värdepappersförsäljning

¹⁰ Vilka pendlingskommuner som tillhör respektive storstad grundar sig på SCB:s definierade storstadsregioner som gällt från 2005.

¹¹ Anledningen till att jämförelsen görs för en treårsperiod är att det inte finns tillgång till data längre bak i tiden på grund av gallringsregler.

förändras till följd av Skatteverkets kontrollåtgärder samt hur länge en eventuell effekt håller i sig.

För att kunna mäta effekten av kontrollåtgärderna behöver dess utfall kunna jämföras med hur yrkade avdrag, tjänsteinkomster och vinst eller förlust vid försäljning av värdepapper skulle ha sett ut om åtgärderna inte hade genomförts, det vill säga det kontrafaktiska tillståndet. Det kontrafaktiska tillståndet är inte direkt observerbart utan behöver skattas. Ett sätt att skatta det är att hitta en obehandlad grupp som kan likställas med den behandlade gruppen, vilket möjliggörs bäst med ett slumpmässigt urval. Genom att skattefelskontrollerna till största delen är slumpmässiga finns troligtvis tillgång till två likvärdiga grupper¹². Olika tester har genomförts för att säkerställa att den hypotesen håller.

3.1 Val av ekonometrisk modell

För att skatta effekten av skattekontrollen används en ekonometrisk modell som kallas difference-in-differences (DiD):

$$Y_{i,t,h} = \gamma D_i + \theta_h D_i N_h + n_h + T_t + \beta' \chi_i + \varepsilon_{i,t,h} \quad (\text{Ekvation 1})$$

Där

- $Y_{i,t,h}$ är utfallet¹³ för person i beskattningsår t och h indikerar antal år efter den genomförda kontrollen
- D_i är en binär variabel som indikerar behandlingsstatusen av person i . Värdet är 1 för behandlade och 0 för obehandlade
- N_h är binära variabler som indikerar antal år efter den genomförda kontrollen för beskattningsår t . Den tar värde ett när det infaller h år efter kontrollen
- n_h är tidsfixa¹⁴ effekter
- T_t är kalenderårsfixa effekter
- χ_i är en vektor av bakgrundsvariabler¹⁵
- $\varepsilon_{i,t,h}$ är en felterm

Parametern θ_h är den genomsnittliga effekten av kontroller avseende beskattningsåren 2014–2016 över olika tidshorisonter, vilket avser 1 till 3 år efter de genomförda kontrollerna. I skattningen klustras standardfelen på individnivå.

Med denna modell betingas *icke-observerbara* skillnader som inte varierar över tid bort mellan de behandlade och obehandlade personerna. Denna metod används i normalfallet vid effektstudier som använder observationsdata, det vill säga vid tillfällen där det saknas slumpmässig behandling. Trots tillgången till slumpmässiga kontroller används denna metod eftersom det finns en mindre obalans mellan den behandlade och obehandlade gruppen för utfalls- och bakgrundsvariablerna.¹⁶ Detta beror på att urvalsstorleken är liten och att det har skett en viss selektion i urvalet på skattehandläggarens initiativ.

Modellen skattar effekten både för hela målpopulationen och för olika delpopulationer som delas upp efter kön, åldersgrupp, inkomstnivåer, geografisk hemvist samt förstagångsyrkare eller andragångsyrkare. För att testa om skillnaden är statistiskt säkerställd mellan olika grupper utvidgas modell 1 ovan till en så kallad trippel difference (DDD) modell:

---

¹² Skattefelskontrollerna är slumpmässiga, men på grund av exempelvis beloppsgränser och vissa manuella urval kan det ändå vara så att den behandlade gruppen inte representerar målpopulationen fullt ut.

¹³ Utfallet beskrivs i avsnitt 2.2.

¹⁴ Skillnad i tid mellan kontrollåret och det år som deklarationen avser

¹⁵ Bakgrundsvariablerna beskrivs i avsnitt 2.3.

¹⁶ Se Bilaga I Test av slumpmässighet för resultaten från balanstestet.

$$Y_{i,t,h} = n_h + \gamma D_i + \varphi D_i X_i + \sigma_h N_h X_i + \delta_h D_i N_h + \theta_h^X D_i N_h X_i + T_t + \beta' \chi_i + \varepsilon_{i,t,h} \quad (\text{Ekvation 2})$$

där X_i är en binär variabel som indikerar respektive bakgrundsvariabel.

I modellen tillförs även parameter β_h^X för att mäta hur mycket kontrollens effekt skiljer sig åt mellan grupper (vilka identifieras med X) och tidshorisonter (identifieras med h). Ett exempel är om X står för kön och har värde 1 för kvinnor och 0 för män. Då mäter β_h den genomsnittliga effekten för män och β_h^X hur mycket högre eller lägre effekten är för kvinnor.

3.2 Val av modell för mätning av rätt respektive felredovisande

Skillnaden i kontrollens effekt undersöks även för personer som har gjort fel respektive har gjort rätt. För detta har två olika metoder testats.

Den första metoden har sitt ursprung från Gemmel och Ratto (2012) som delar in populationen i tre grupper: obehandlad, behandlad med rätt redovisning samt behandlad med fel redovisning. Metoden kontrollerar för systematiska skillnader mellan grupperna med så kallade individspecifika effekter och bygger på antagandet att gruppskillnaderna är konstanta över tid. I denna studie är detta antagande troligen oralistiskt eftersom fel, som upptäcks vid en kontroll bland de som redovisat fel, kan vara en tillfällig avvikelse som skulle kunna återgå till rätt redovisning även i frånvaron av en kontroll. Ett större problem med denna metod är att den betingar på utfall efter behandling. Denna metod används ändå med syfte att kunna jämföra resultatet med en andra metod som vi föredrar.

Den andra metoden är känd som ”Principal Stratification”, för att skatta kontrollens effekt för de rätt redovisade respektive de felredovisade. Metoden introducerades av Frangakis och Rubin (2002) och är utformad för att skatta behandlingseffekt betingat på ett intermediärt utfall av behandling, i vårt fall rätt eller fel redovisning. Metoden innebär att personer kategoriseras i två stratum, ”Felredovisande” och ”Rätt redovisande”, efter deras potentiella utfall med eller utan behandling. Effekten för de olika stratumen kan då skattas genom att jämföra behandlade och obehandlade inom ett och samma stratum. Det genomsnittliga utfallet för rätt respektive felredovisande kan enbart observeras för den behandlade gruppen. För att kunna klassificera personer inom den obehandlade gruppen till de två stratumen används skattningsproceduren ”Principal Score Weighting” enligt Jo och Stuart (2011)¹⁷.

Första steget i ”Principal Stratification” är att skatta sannolikheten av att redovisa fel (π_i) genom följande logistiska regression.

$$\text{Logit}(\pi_i) = \alpha_0 + \alpha_1 X_i \quad (\text{Ekvation 3})$$

där X_i är en vektor med observerbara faktorer, det vill säga våra bakgrundsvariabler samt utfallsvariabler för åren före kontroll. Modellparametrarna, α_0 och α_1 , kan identifieras empiriskt med observerade utfall inom den behandlade gruppen. Därefter används modellen för att prediktera sannolikheten för att redovisa fel för personer i den obehandlade gruppen.

I nästa steg skattas modellen som beskrivs av ekvation 1 med en så kallad viktad regression för att identifiera effekten för rätt respektive felredovisande. För de felredovisande skapas vikter enligt följande regel utifrån den predikterade sannolikheten av att redovisa fel:

$$w_i = \begin{cases} 1 & \text{om behandlade och gjort fel} \\ 0 & \text{om behandlade och gjort rätt} \\ \hat{\pi}_i & \text{om obehandlade} \end{cases}$$

¹⁷ Denna metod bygger på antagandet ”Principal Ignorability”, det vill säga att stratummedlemskapet kan betraktas som slumpmässigt givet en uppsättning av variabler.

För de rätt redovisande skapas istället vikter enligt följande regel:

$$w_i = \begin{cases} 1 & \text{om behandlade och gjort rätt} \\ 0 & \text{om behandlade och gjort fel} \\ 1 - \hat{\pi}_i & \text{om obehandlade} \end{cases}$$

Genom att ge högre (lägre) vikter till individer som predikteras med en högre sannolikhet att redovisa fel (rätt) skapas en ”obehandlad grupp” som liknar den grupp som behandlades och redovisade fel (rätt).

4 Kontrollens effekt på yrkade avdrag

Många av dem som yrkar avdrag under inkomstslaget tjänst gör det på felaktiga grunder. Utifrån de slumpmässiga kontroller som gjorts av privatpersoner uppskattas skattefelets storlek för felaktiga avdragsposter till knappt 2,3 miljarder kronor per år¹⁸. Det vanligaste avdraget är för resor till och från arbetet (reseavdrag) och det är även där som skattefelet för avdragsposter är som störst och uppskattas till knappt 1,8 miljarder kronor.

I detta avsnitt presenteras resultatet av kontrollens effekt på yrkade avdrag under ett till tre år efter kontrollåret. Det är totalt 231 respektive 568 personer som kontrollerats för beskattningsåren 2014 och 2015. De flesta kontrollerna avser reseavdrag, ca 90 procent. De personer som har kontrollerats utgör en förhållandevis liten del av målpopulationen.

För att verifiera att det inte föreligger stora och statistiskt signifikanta skillnader mellan behandlade och obehandlade personer, undersöks balansen för bakgrunds- och utfallsvariablerna. Hur avdrag och tjänsteinkomster ser ut för en treårsperiod före kontrollen undersöks också.

Tabell 4-1 visar en sammanställning av bakgrundsvariablernas fördelning. Det finns små skillnader i fördelning mellan behandlade och obehandlade för alla bakgrundsvariabler. Ett statistisk balanstest¹⁹ för både bakgrunds- och utfallsvariabler återfinns i Tabell I-1 och Tabell I-2 i Bilaga I. Balanstestet visar att det inte finns några statistiskt säkerställda skillnader med undantag för geografi där det finns en liten övervikt av behandlade personer inom storstadsregionerna. Denna övervikt utgör dock inget problem eftersom skattningsmodellen tar hänsyn till bakgrundsvariablerna.

Figur 4-1 illustrerar genomsnittliga avdrag för obehandlade respektive behandlade före och efter kontroll. Figuren visar att det finns en parallell trend mellan grupperna före kontrollen. Efter kontrollen märks en större minskning i genomsnittligt avdrag för den behandlade gruppen. Ett placebotest genomförs för att verifiera att antagandet om parallella trender i utfallsvariablerna håller²⁰. Testresultaten återfinns i Tabell II-1, Placebotest i Bilaga II.

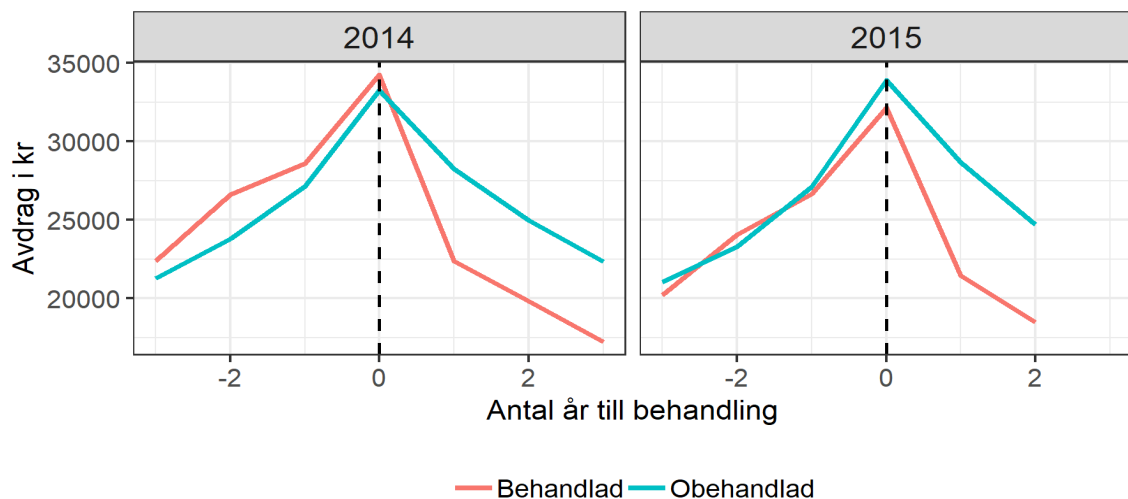
¹⁸ Skattefelets storlek avser ett genomsnitt för beskattningsåren 2014-2016. Belopp och fördelning framgår av Årsredovisning för Skatteverket 2018 (SKV165).

¹⁹ Här genomfördes ett så kallat t-test.

²⁰ I placebotesten används data före faktisk behandlingstidpunkt med antagandet att behandlingen sker mitt i föreperioden, det vill säga två år innan. På det sättet skapas låtsasutfall för behandlad och obehandlad grupp under en ny föreperiod (3 år och 2 år innan det faktiska kontrollåret) och en placebo efterperiod (1 år innan och det faktiska kontrollåret). En Difference-in-Differences-skattning genomförs för att se om effekten uppstod under denna placebo efterperiod. Om så är fallet är antagandet om parallella trender inte uppfyllt.

Tabell 4-1 Fördelning av behandlade/obehandlade för respektive bakgrundsvariabel (i procent)

	Obehandlade	Behandlade
Kön		
Kvinnor	40	40
Män	60	60
Civilstånd		
Ogift	56	57
Gift	44	43
Åldersgrupp		
< 25 år	2	2
25 - 39 år	28	29
40 - 54 år	40	39
55 - 65 år	22	22
>= 65 år	8	9
Geografin		
Mälardalen	11	12
Storgöteborg	11	13
Stormalmö	6	5
Storstockholm	16	17
Övriga regioner	56	53
Inkomstnivå		
Hög inkomstagare	26	27
Medel inkomstagare	55	55
Låg inkomstagare	19	18
Typ av yrkare		
Förstagångsykare	13	14
Andragångsykare	87	86

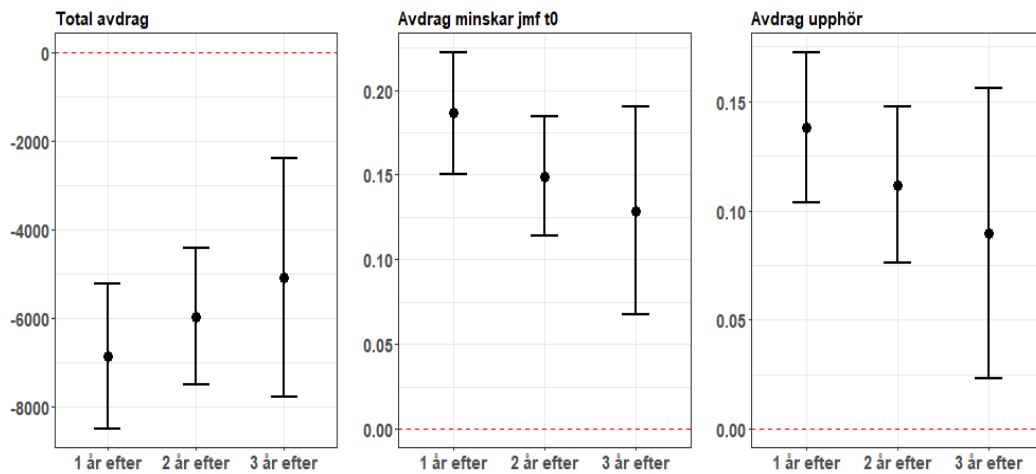

Figur 4-1 Genomsnittligt avdrag för behandlade respektive obehandlade tre år före och efter kontrollens slutår

4.1 Kontrollens effekt på yrkade avdrag över tid

Kontrollen har en betydande effekt genom att avdragen minskar oavsett vilken av utfallsvariablerna som används. Effekten är störst första året men kvarstår även tre år efter kontrollen.

Resultaten visas grafiskt i Figur 4-2. För fullständigt skattningsresultat hänvisas till Tabell III-1 i Bilaga III.

Figur 4-2 Kontrollens effekt över tid för avdrag i kronor, förändring jämfört med kontrollår (t0) samt om avdrag upphör.

Den genomsnittliga effekten mäts dels i kronor där resultatet visas i den första delen av Figur 4-2. Effekten uppgår till ca 7 000 kronor året efter kontrollen för att sedan avta till ca 5 000 kronor tre år efter kontrollen.

I andra delen av Figur 4-2 visas effekten i termer av ökad sannolikhet att avdraget minskar år 1-3 jämfört med kontrollåret (t0). Resultatet ska tolkas som att det är 18 procentenheter högre sannolikhet att avdraget minskar året efter kontrollen jämfört med om kontrollen inte ägt rum. Motsvarande resultat uppgår till ca 13 procentenheter tre år efter kontrollen.

Den tredje delen av Figur 4-2 visar effekten i termer av ökad sannolikhet för att avdragen helt och hållet upphör efter genomförd kontroll. Resultatet ska tolkas som att kontrollen ledde till 13 procentenheter högre sannolikhet att avdraget upphör året efter kontrollen. Effekten avtar till 9 procentenheter tre år efter kontrollen.

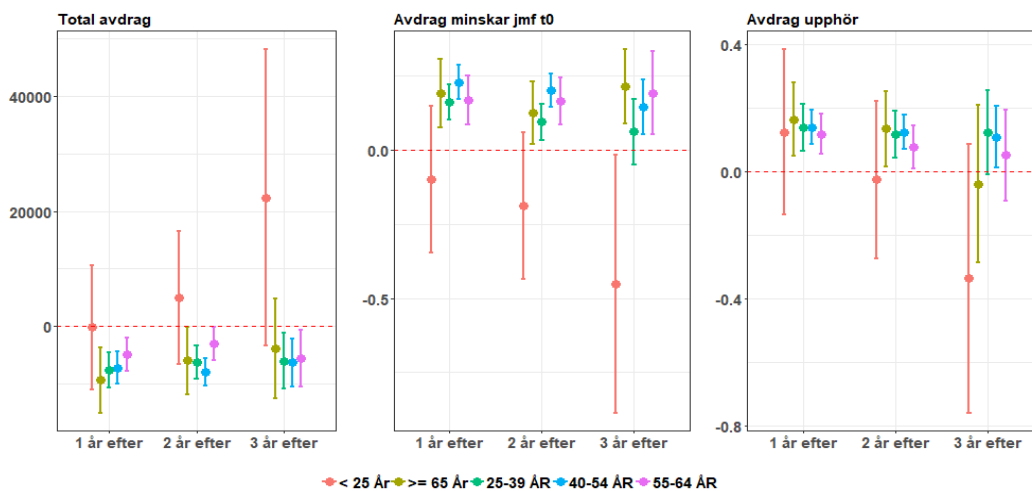
4.2 Kontrollens effekt för olika socioekonomiska grupper

I detta avsnitt redogörs för om kontrollens effekt skiljer sig mellan socioekonomiska grupper av personer. Resultaten visar sammanfattningsvis att:

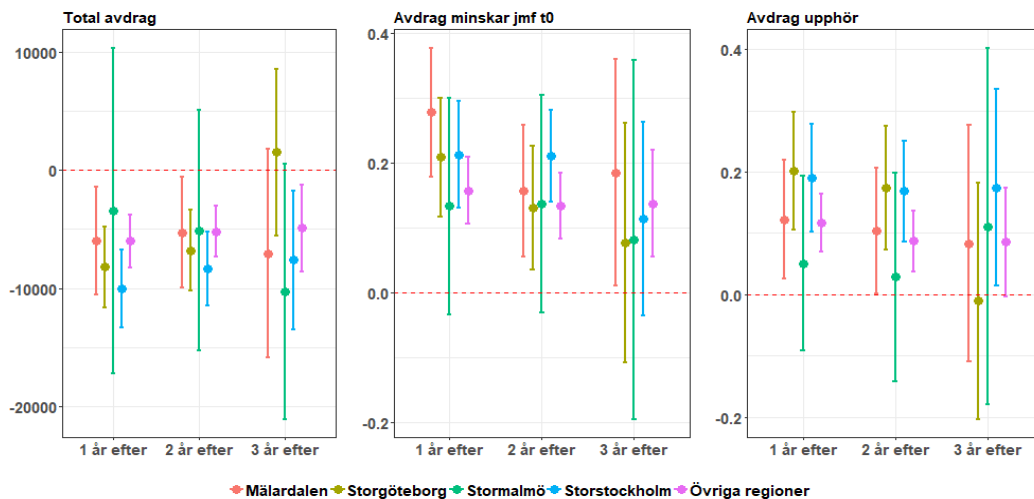
- Det finns ingen stor skillnad i kontrollens effekt mellan kvinnor och män. Den skillnad som finns är inte statistiskt signifikant.
- Kontrollen har ingen effekt på personer under 25 år vilket är en skillnad jämfört med övriga åldersgrupper där det finns en positiv effekt, se Figur 4-3. Skillnaden i effekt är statistiskt signifikant vilket framgår av skattningsresultaten i Tabell III-3 i Bilaga III.
- Kontrollen har ingen effekt på personer bosatta i Stormalmö vilket är en skillnad jämfört med övriga personer bosatta i Storstockholm, Storgöteborg, Mälardalen och övriga riket, se Figur 4-4. Effekten är störst i Storstockholm och Storgöteborg och skillnaden mellan dessa regioner och övriga områden är statistiskt signifikant vilket framgår av Tabell III-4 i Bilaga III.
- Inkomstmässigt finns en betydande skillnad då kontrollen har störst effekt hos medel- och höginkomsttagare och effekten är betydligt mindre hos låginkomsttagaren när kvartilgrupper undersöks. Se Figur 4-5. När inkomstnivåerna studeras efter brytpunkter visar resultatet att effekten är störst och mer varaktiga

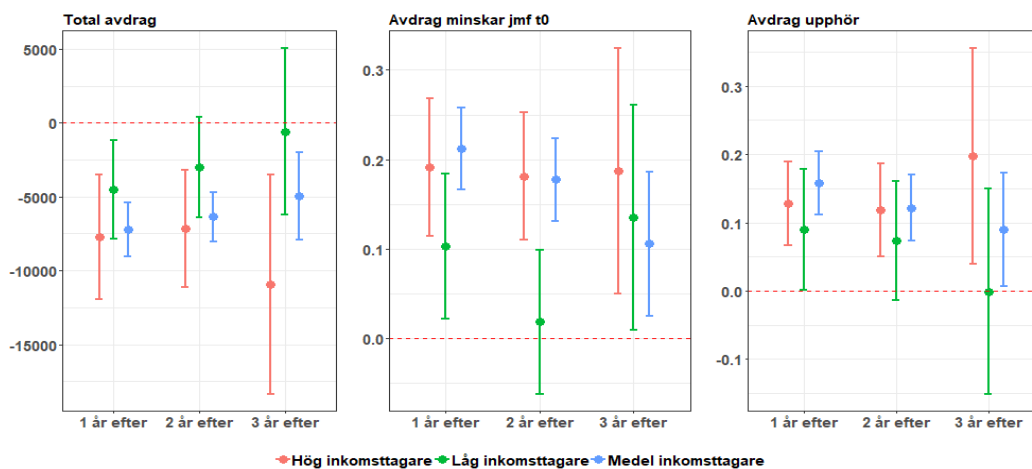
över tid hos höginkomsttagare. Se Figur 4-6. Att skillnaderna är statistiskt signifikanta framgår av Tabell III-5 och Tabell III-6 i Bilaga III.

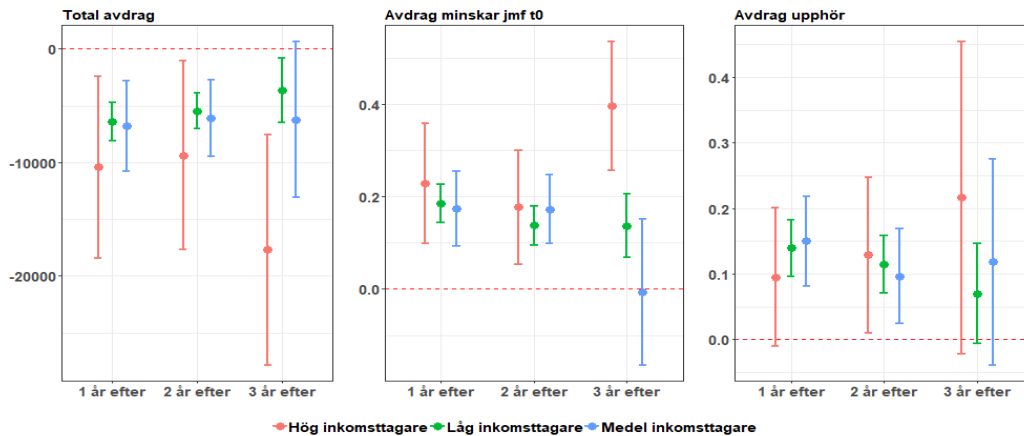
Figur 4-3 Jämförelse av kontrollens effekt på avdrag för olika åldersgrupper

Figur 4-4 Jämförelse av kontrollens effekt på avdrag för olika geografiska områden

Figur 4-5 Jämförelse av kontrollens effekt på avdrag för olika inkomstnivåer uppdelad utifrån kvartilen

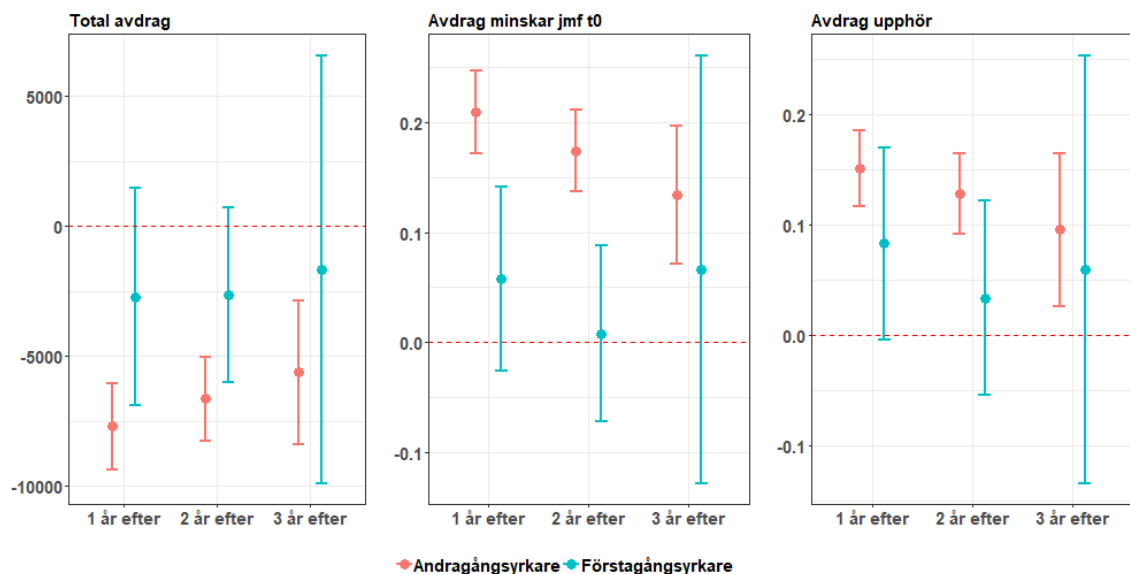
Figur 4-6 Jämförelse av kontrollens effekt på avdrag för olika inkomstnivåer uppdelad utifrån brytpunkter av marginalskatter.

4.3 Kontrollens effekt på förstagångs- och andragångsyrkare

I analysen undersöks om kontrollens effekter skiljer sig mellan personer som yrkar avdrag för första gången och de som yrkat avdrag tidigare (andragångsyrkare). Resultatet visar att det finns en positiv effekt för andragångsyrkare som är statistiskt signifikant. För förstagångsyrkare är den genomsnittliga effekten mindre och dessutom inte statistiskt signifikant.

Det fullständiga skattningsresultatet finns i Tabell III-7 i Bilaga III. Resultatet visas även i Figur 4-7 nedan vilken illustrerar att det är en stor skillnad mellan resultaten för dessa två grupper och att det inte finns någon statistiskt säkerställd effekt för förstagångsyrkarna.

En möjlig orsak, som skulle kunna påverka resultatet, är om andragångsyrkare påförs skattetillägg i högre grad jämfört med förstagångsyrkare. Det skulle i så fall utgöra en olikhet i behandlingen. Personer som påförs skattetillägg skulle då fått en ”hårdare” behandling och möjligen en annan effekt. För de utredningar som ingår i analysen är skattetillägg påfört i högre utsträckning för andragångsyrkare jämfört med förstagångsyrkare. För att undersöka om skattetilläggen kan ha påverkat resultatet har motsvarande skattning gjorts utan personer som blivit påförda skattetillägg. Detta förändrar inte resultaten. Skattetilläggen verkar med andra ord inte förklara skillnaden mellan första- och andragångsyrkare.

Figur 4-7 Jämförelse av kontrollens effekt på avdrag för första- respektive andragångsyrkare

Resultatet skiljer sig från den tidigare studie som gjorts av Skatteverket (2011)²¹. I den studien kom man fram till det omvända resultatet, det vill säga att kontrollen har störst effekt på förstagångsyrkare.

Som diskuterades tidigare skiljer sig tillvägagångssättet i denna studie väsentligt från den tidigare studien som inte utgick från slumpmässiga skattekontroller. Metoden i den äldre studien gick ut på att studera hur personer som fått ett ändringsbeslut för felaktigt avdrag²² beter sig åren efter kontrollen. Analysen gjordes utifrån olika scenarion och som en slags före-efter-mätning genom att jämföra antals- och andelsmässiga förhållanden mellan dessa scenarion. Där studerades bland annat skillnaden mellan förstagångs- och andragångsyrkare.

Den tidigare studien genomfördes för knappt 10 år sedan då inlämningsrutinerna för deklARATIONERNA såg annorlunda ut. Att många deklarerar elektroniskt idag kan ha förändrat deklareringsbeteendet. Genom att effektskattningen baseras på slumpmässiga kontroller, kan en behandlad grupp jämföras med en obehandlad grupp vilket gör att effekten kan mätas med en mer robust metod.

4.4 Kontrollens effekt på rätt respektive felredovisande

Skattefelskontrollen visar att felaktiga redovisningar är omfattande vad gäller yrkade avdrag och att merparten av felen beror på att personer yrkar för höga belopp. Tabellen nedan visar antal (andel) personer som redovisat fel respektive rätt samt för högt respektive för lågt belopp.

Tabell 4-2 Personer som redovisat rätt respektive fel samt hur många av de felredovisande som redovisat för högt respektive för lågt avdragsbelopp

År	Rätt redovisande	Felredovisande	
		Redovisade för högt	Redovisade för lågt
2014	91 (43%)	114 (54%)	7 (3%)
2015	242 (43%)	304 (54%)	21(3%)

I denna studie används två olika metoder för att undersöka om kontrollens effekt skiljer sig åt mellan personer som yrkat avdrag rätt respektive felaktigt. Metoderna har beskrivits i avsnitt 3.2.

Sammanfattningsvis visar resultaten från båda metoderna entydigt att kontrollen har en stor positiv effekt på de felredovisande och antingen en mindre positiv effekt eller ingen effekt för de rätt redovisande, beroende på vilken utfallsvariabel som används. Effektens storlek är nästan identisk för båda metoderna. De fullständiga skattningsresultaten återfinns i Tabell III-8 i Bilaga III.

Nedan redovisas resultatet av ”Principal Stratification” (metod 2). I Tabell VI-1 i Bilaga VI redovisas skattningar av modellen för att prediktera sannolikheten för felredovisade avdrag. Modellen skattades med de observerade utfallen för den behandlade gruppen. Det råder en signifikant lägre risk att begå fel i yrkade avdrag för personer som är gifta eller förstagångsyrkare jämfört med personer som är ogifta och andragångsyrkare. Däremot har låg- och medelinkomsttagare en signifikant högre risk att redovisa fel jämfört med höginkomsttagare.

I Figur 4-8 redovisas kontrollens effekter för felredovisande och rätt redovisande över tid. För felredovisande minskar avdragen med över 10 000 kronor eller att det är 28

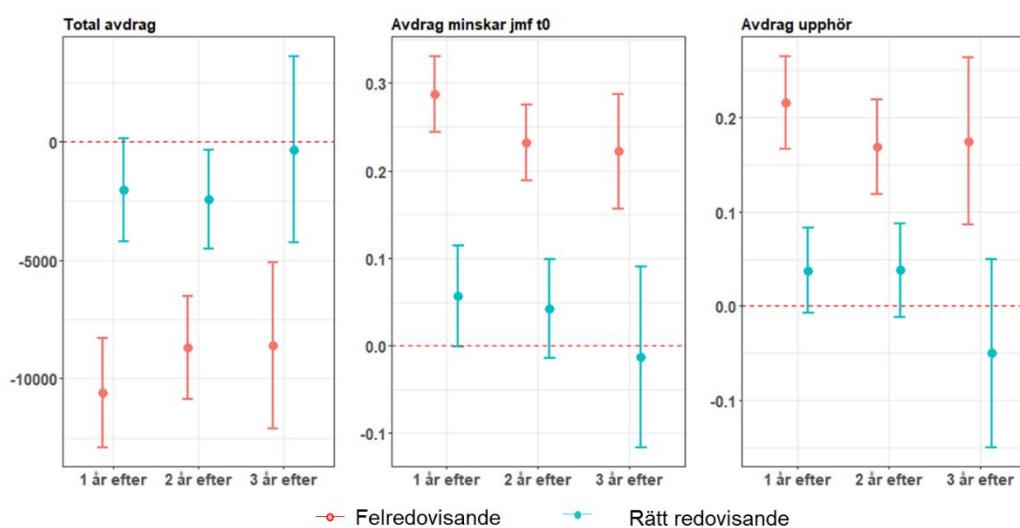
²¹ Skatteverket (2011). Kontrollens individualpreventiva effekter.

²² Ändringsbesluten grundade sig på ett riskbaserat urval.

procentenheters ökad sannolikhet att avdraget minskar året efter kontrollen jämfört med om kontrollen inte ägt rum. Effekten avtar med tiden men finns fortfarande kvar efter tre år.

För rätt redovisande finns också en effekt som innebär att avdraget minskar med ca 2 500 kronor eller 6 procentenheters ökad sannolikhet att avdraget minskar året efter kontroll men effekten är inte varaktiga över flera år.

En möjlig förklaring till en positiv effekt för de rätt redovisande är att dessa personer kan ha gjort felaktiga avdrag i tidigare års deklARATIONER men att de redovisade rätt för det år de kontrollerades. Dessa personer borde därför kunna uppleva en förhöjd upptäcktsrisk vilket kan påverka deras beteende. Eftersom det även finns en statistiskt signifikant effekt för rätt redovisande ett år efter kontrollen är det lämpligt att frågan följs upp om en ny effektstudie görs.

Figur 4-8 Kontrollens effekt på yrkade avdrag för rätt resp. felredovisande

4.5 Samband mellan olika feltyper och kontrollens effekt

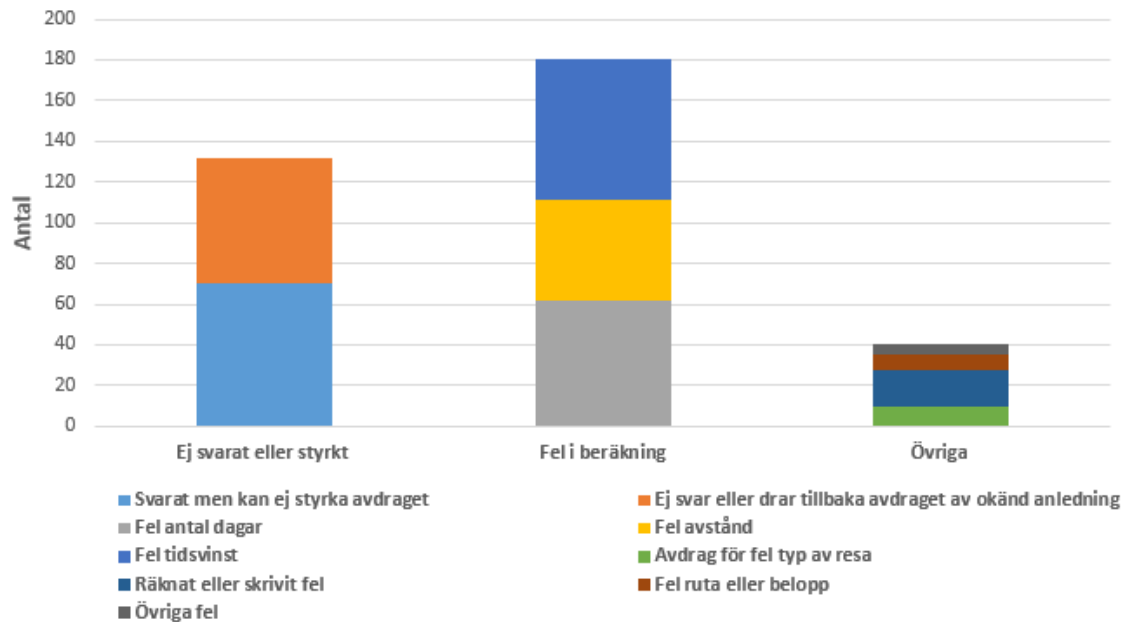
I analysen undersöks om det kan finnas något samband mellan olika typer av fel vad gäller reseavdrag och kontrollens effekt. Detta går endast att göra för personer som utretts inom ramen för den slumpmässiga kontrollen.

De vanligaste orsakerna till felaktiga reseavdrag²³ har delats in i följande feltyper:

- Personen svarar, men kan inte styrka avdraget
- Personen svarar inte på Skatteverkets förfrågan eller tar tillbaka avdraget utan förklaring (orsaken till felet är därmed okänd)
- Uppfyller inte tidsvinsten för att yrka avdrag för bil
- Fel i antal dagar, det vill säga avdraget är beräknat på för många dagar
- Fel i beräknat avstånd, det vill säga avdraget är beräknat på felaktigt avstånd
- Avdrag för fel typ av resa såsom tjänsteresor, studieresor, hemresor, jobbsökarresor
- Beloppet för reseavdrag är felräknat
- Privatpersonen har skrivit avdraget i fel ruta eller skrivit in det med fel belopp
- Övriga fel av blandad karaktär, exempelvis felaktigt inkluderat parkeringskostnader, gjort reseavdrag trots att personen inte varit i tjänst, fel hantering av trängselskatt osv

²³ Orsaker till felaktiga reseavdrag har utretts i [Skattelättnad för arbetsresor, SOU 2019:36](#)

Hur feltyperna fördelar sig visas i Figur 4-9 nedan. De vanligaste felen beror på att personer gjort fel i beräkning som avser tidsvinst, dagar och avstånd, vilket står för 51 procent av felen. Det är också vanligt att avdraget inte kan styrkas eller att personen inte svarar, vilket står för 38 procent av felen.

Figur 4-9 Fördelning av olika feltyper för reseavdrag

Feltyperna studeras för de bakgrundsvariabler där det finns skillnad i effekter, vilket gäller för ålder, geografi, inkomstnivå samt första-/andragångsyrsare. Feltypernas fördelning presenteras i nedanstående figurer för respektive bakgrundsvariabel.

I Figur 4-10 framgår att feltyper som handlar om att privatpersonen inte kan styrka sitt avdrag eller inte svarar tenderar att vara mer frekventa för yngre personer och låginkomsttagare. När det gäller inkomstnivå framgår detta tydligast när man jämför feltyper för inkomstnivåer i kvartilgrupper, men samma tendens märks även om man ser till inkomstnivå efter brytpunkt för statlig inkomstskatt. Analysresultatet visar att för båda dessa grupper har kontrollåtgärderna inte haft någon effekt.

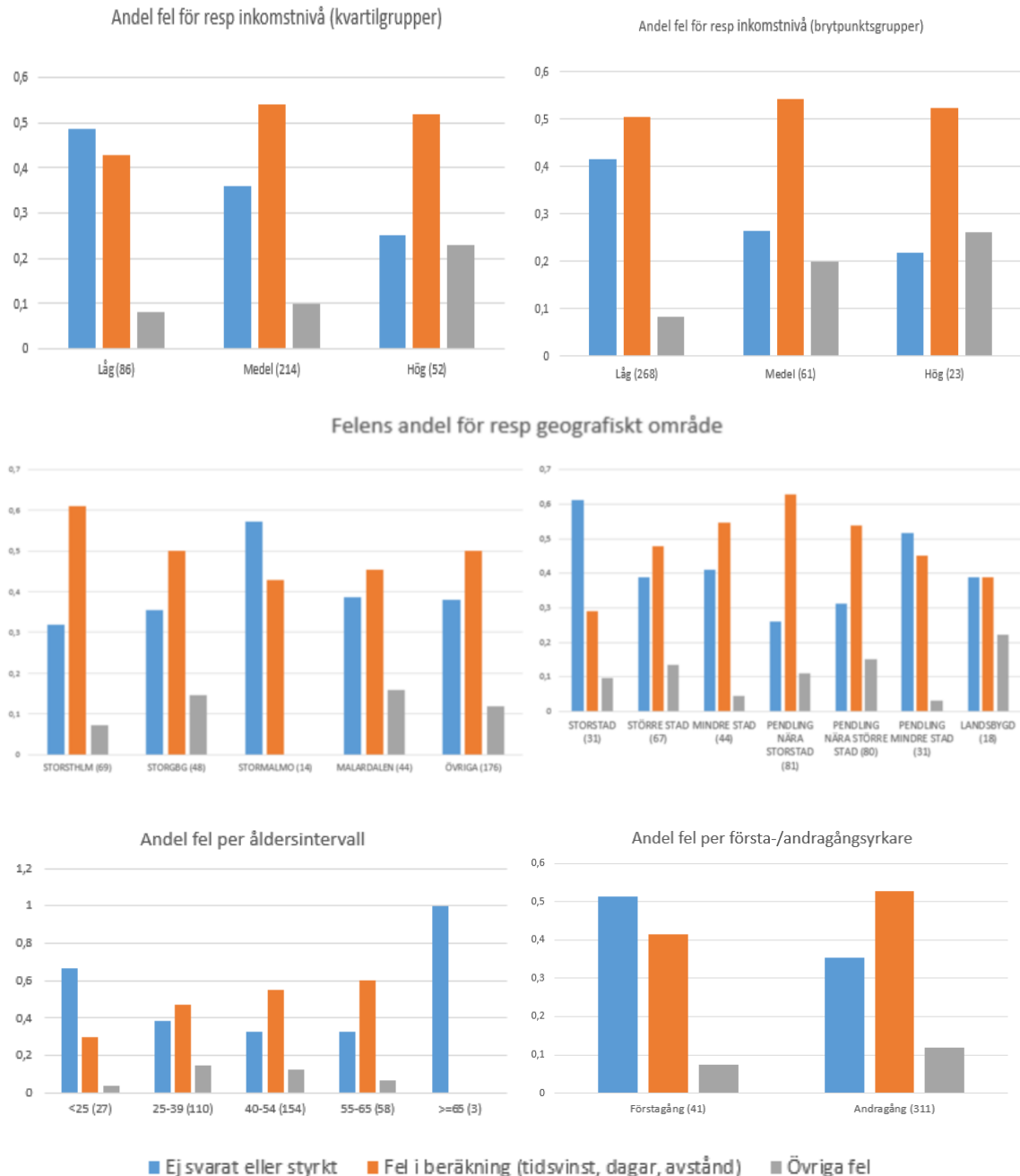
När det gäller fel som handlar om tidsvinst, avstånd och dagar är dessa mer frekventa för personer med högre inkomster och högre ålder vilket avser samma grupper där kontrollen har en effekt.

Geografiskt presenteras typen av fel på två sätt i figurerna nedan, dels utifrån en uppdelning för att jämföra storstäder och övriga delar av landet men även ur ett storleksperspektiv på städerna och inpendling till dessa städer. Utifrån den geografiska jämförelsen framgår att det främsta felet för pendlare till storstäder/större städer är att man inte uppfyller tidsvinsten, vilket är vanligast vid inpendlingen till Stockholm men även till Göteborg. Däremot skiljer sig typen av fel för Malmö där det är mer vanligt att man inte kan styrka sina avdrag. Ser man till feltyper i storstad/större stad exklusive pendlare är det vanligare att felen beror på att avdragen inte kan styrkas eller att personerna inte svarar.

Som tidigare konstaterats har kontrollen effekt i vissa geografiska områden, främst i storstäder. Inom dessa områden är främsta orsaken till fel att kravet på tidsvinst inte uppfylls. Däremot finns det ingen effekt eller betydligt mindre effekt för personer bosatta i

storstädernas innerstäder, där felet beror på att personer inte svarar eller kan styrka sina avdrag.

För förstagångsyrkare är det vanligare att felet beror på att personen inte svarar eller drar tillbaka avdraget av okänd anledning. Här har kontrollen heller inte någon effekt. När det kommer till andragångsyrkare är andra typer av fel, främst fel i beräkning av tidsvinst och avstånd, betydligt vanligare. När denna typ av felaktiga avdrag rättas märks också att kontrollen har en effekt.

Figur 4-10 Diagram som visar andel fel för respektive bakgrundsvariabel. Antalet observationer som andelen fel beräknas på anges inom parantes för respektive variablers indelning.

Sammantaget finns en gemensam trend för flera av bakgrundsvariablerna, att när felet beror på fel i tidsvinst, avstånd eller dagar så finns en effekt av kontrollåtgärderna. När felet beror på att personer inte svarar på Skatteverkets förfrågan eller inte kan styrka sina avdrag är

effekten liten eller obetydlig. Det kan finnas flera orsaker till fel när en person inte besvarar en förfrågan eller inte styrker avdraget, exempelvis att skattebetalaren saknar dokumentation, slarvar med kvitton eller inte orkar besvara förfrågan. Det kan också vara så att avdraget är helt eller delvis felaktigt och att skattebetalaren ”chansat” med ett för stort avdrag.

4.6 Kostnads-Nyttoanalys

Av verksamhetsskäl är det intressant att veta om kontroller i form av skrivbordsutredning ger mer nytta, här i termer av skatteintäktsoökning, jämfört med vad det kostar att genomföra dem. Av denna anledning har en kostnads-nyttoanalys gjorts utifrån den information som finns tillgänglig.

Nytan av en skattekontroll består av två delar. Dels den direkta effekten av att felet rättas och dels den indirekta effekten på grund av den beteendeförändring som uppstår under de tre efterföljande åren. Kontrollens direkta effekt kan mätas som den genomsnittliga ökningen i skatteintäkt per utredning. För slumpkontrollerna uppgår den direkta skattemässiga effekten till ca 2 900 kronor per utredning. Kontrollens indirekta effekt mäts som den genomsnittliga effekten av en utredning under de tre efterföljande åren från kontrollåret. Analysen har visat att avdragen minskar med ca 7 000 kronor per kontrollerad deklaration året efter kontrollen och därefter ligger kvar på en nivå på ca 5 000 kronor tre år efter. För att räkna om detta till skattekrönor används den genomsnittligt vägda marginalskatten för arbetsinkomst från Regeringskansliets Beräkningskonventioner 2015 – 2017.²⁴ Det saknas kunskap om den individualpreventiva effekten kvarstår fyra år efter kontrollen och framåt och det är också okänt om det finns en allmänpreventiv effekt och hur stor den är.

Kontrollens kostnad innefattar arbetskostnader och andra administrativa kostnader. Det är arbetskostnad inklusive sociala avgifter som är inkluderat i nedanstående beräkning vilket utgör den största delen av kostnaden. Arbetskostnad för en handläggare, som genomför utredningar för avdrag inklusive sociala avgifter, har uppskattats till 2 014 kronor per dag²⁵. En handläggare beräknas i genomsnitt genomföra 2,5 skrivbordsutredningar²⁶ per dag. Varje skrivbordsutredning kostar därmed i genomsnitt 806 kronor. Det saknas kunskap om alternativkostnaden för en utredning, det vill säga den extra nytta av att en handläggare hade kunnat utföra en annan typ av utredning, vilket inte har kunnat inkluderas i beräkningen. En mer utförlig beskrivning av beräkningsunderlaget återfinns i Bilaga VII.

Tabell 4-3 visar att effekten i termer av kronor från skrivbordsutredningarna, som görs inom avdragsområdet, överstiger kostnaden med god marginal.

Tabell 4-3 Kostnads-nyttoberäkning för skattekontroller inom avdragsposter

Kostnader	
Lön inklusive sociala avgifter	800 kr
Administrativa kostnader	
Nytta	
Direkt effekt – Skattemässig ändring	2 900 kr
Indirekt effekt – Beteendeförändring	

²⁴ Effekten mäts för två beskattningsår varför den vägda marginalskatten beräknas till genomsnittet för den marginalskatt som gällde för åren 2015/2016 och 2016/2017. För det tredje året efter kontrollen är det enbart 2017 års marginalskatt som är relevant.

²⁵ Baserat på statistik från Skatteavdelningens controllerenhet. Tillkommande kostnader är semesterersättning samt portokostnad.

²⁶ Uppgiften baseras på programmet privata händelser där de flesta utredningar inom privatpersonsbekattningen görs.

År 1	2 700 kr (7 000 kr * 38,79 %)
År 2	2 300 kr (5 900 kr * 40,17 %)
År 3	2 000 kr (5 000 kr * 39,50 %)
Netto	9 100 kr

Även om nyttan är positiv är skattefelet inom avdragsområdet stort och det är många som gör fel, särskilt när det gäller resor till och från arbetet. Skattekontrollens påverkan på skattefelet får därför ses som marginell.

5 Kontrollens effekt på värdepappers vinster/förlust

Många av dem som avyttrar delägarätter eller fordringsrätter gör fel när transaktionerna ska redovisas i deklARATIONEN. Utifrån de slumpmässiga kontrollerna uppskattas skattefelets storlek för värdepapperstransaktioner till ca 170 miljoner kronor per år²⁷. Den vanligaste orsaken är felberäknade omkostnadsbelopp.

I detta avsnitt presenteras resultatet av kontrollens effekt på deklarerade värdepappers vinster och förluster under ett till tre år efter kontrollåret. Uppgift om försäljningspris lämnas i normalfallet via kontrolluppgifter. Det är omkostnadsbeloppet som personen redovisar och där felet vanligtvis uppstår.

Det är totalt 77 respektive 263 personer som kontrollerats beskattningsåren 2014 och 2015 i skattefelskontrollen. De utgör således en förhållandevis liten del av den totala målpopulationen.

För värdepapper har balansen undersökts för både bakgrunds- och utfallsvariabler för att se att det inte föreligger stora skillnader mellan behandlade och obehandlade personer avseende fördelning av kön, ålder, geografi, inkomstnivå och om personen är första- respektive andragångssäljare. Den genomsnittliga värdepappersvinsten/-förlusten och tjänsteinkomster har också undersökts för den treårsperiod som föregått kontrollen.

Tabell 5-1 nedan visar fördelningen av bakgrundsvariablerna. Tabellen visar små skillnader mellan grupperna men det kan finnas en mindre skevhet i inkomstnivå och geografi. Balanstesten, som återfinns i Tabell I-3 och Tabell I-4 i Bilaga I, visar dock att den andelsmässiga skillnad som framgår av Tabell 5-1 inte är statistiskt säkerställd och därmed inte utgör något problem.

Tabell 5-1 Fördelning av behandlade/obehandlade för respektive bakgrundsvariabel (i procent)

	Obehandlade	Behandlade
Kön		
Kvinnor	35	33
Män	65	67
Civilstånd		
Ogift	49	48
Gift	51	52
Åldersgrupp		

²⁷ Skattefelets storlek avser ett genomsnitt för beskattningsåren 2014-2016. Belopp och fördelning framgår av Årsredovisning för Skatteverket 2018 (SKV165).

< 25 år	2	2
25 - 39 år	14	16
40 - 54 år	24	22
55 - 65 år	18	19
>= 65 år	41	41

Geografi

Mälardalen	8	7
Storgöteborg	11	7
Stormalmö	7	6
Storstockholm	27	30
Övriga regioner	47	49

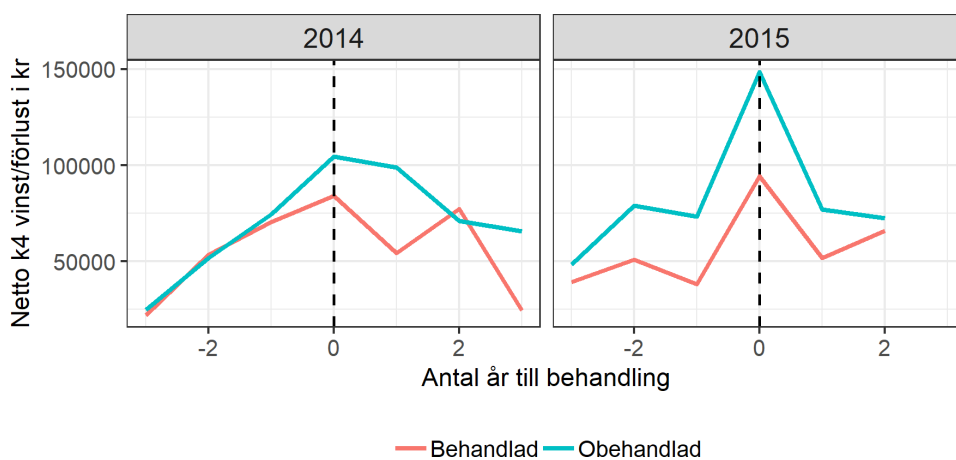
Inkomstnivå

Hög inkomstagare	30	36
Medel inkomstagare	35	36
Låg inkomstagare	35	28

Typ av säljare

Förstagångssäljare	31	29
Andragångssäljare	69	71

Figur 5-1 visar hur den genomsnittliga vinsten/förlusten har sett ut för den obehandlade respektive behandlade gruppen före och efter kontrollen. Figuren visar att trenden mellan grupperna före kontrollen skiljer sig åt något. Skillnaderna är dock inte statistiskt säkerställda, vilket framgår av resultaten från placebotest i Tabell II-2 i Bilaga II. Efter kontrollen märks skillnader mellan gruppernas genomsnittliga redovisning av vinst/förlust men skillnaden är svårtolkad eftersom antal observationer för 2014 är få och det finns extremvärden som påverkar genomsnittligt belopp. Det statistiska balanstestet återfinns för vardera året i Tabell I-3 och Tabell I-4 i Bilaga I.

Figur 5-1 Genomsnittlig redovisad värdepappers vinst/förlust för behandlade resp. obehandlade tre år före och efter kontrollåret

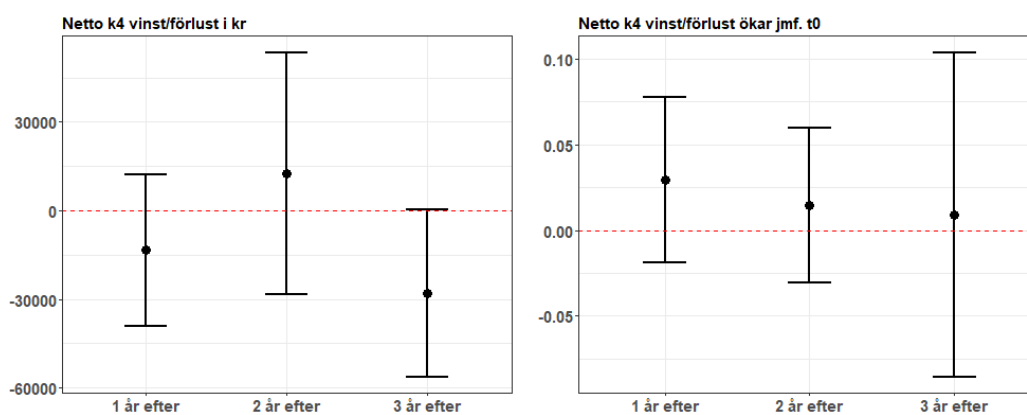
I nästkommande avsnitt redogörs endast för delar där det finns en effekt eller där det finns en intressant skillnad i effekt mellan bakgrundsvariablerna. De variabler där det inte finns effekt av kontrollen är för ålder och geografisk hemvist. Det kan bero på att urvalsstorleken varit för liten. Likaså visar resultatet att det inte finns någon positiv effekt på förstagångs- eller andragångssäljare och att skillnaden mellan dessa inte är statistiskt säkerställd.

5.1 Kontrollens effekt på värdepappersförsäljning över tid

Kontrollen har ingen effekt på personers regelefterlevnad när det gäller värdepappersredovisning. Redovisade värdepappers vinster/förluster har, i genomsnitt, inte påverkats för de som behandlats jämfört med de obehandlade under de tre år som studeras efter de genomförda kontrollerna. Resultatet gäller för båda utfallsvariabler, se Figur 5-2 nedan. Eftersom fördelningen av vinster/förluster är skev är det i första hand den binära variabeln som är intressant. Av den högra figuren framgår att punktskattningarna²⁸, vilka visar de genomsnittliga effekterna, inte skiljer sig mycket från noll. Effekterna är således obetydliga och den effekt som kan tydas i figurerna är inte statistiskt säkerställd. Resultaten bör dock tolkas med försiktighet eftersom urvalspopulationen är liten. Det fullständiga resultatet redovisas i Tabell IV-1 i Bilaga IV.

Det kan finnas flera orsaker till att det inte finns någon effekt över tid. En orsak skulle kunna vara att det förekommer relativt stora beloppsmässiga skillnader i vinst/förlust mellan åren vilket i sin tur skapar en varians som gör skattningarna osäkra.

En annan orsak kan vara att när skattefelet mäts i kronor är det relativt lågt jämfört med andra typer av fel. En relativt stor del (ca 30 procent av de personer som redovisar fel²⁹) av skatteändringarna för värdepapper är till skattebetalarens fördel och att skattebetalaren har redovisat för hög vinst eller för låg förlust. När ändringsbeloppen summeras och räknas upp för hela populationen tar de positiva och negativa förändringarna ut varandra till viss del och skattefelet blir i kronor mindre. Om felet istället uttrycks i absoluta termer där både höjd och sänkt skatt behandlas på samma sätt, utan att ta ut varandra, skulle skattefelet bli större. Denna skillnad är märkbar om man jämför det genomsnittliga felet per person vilket uppgår till 600 kronor med det genomsnittliga felet³⁰ i absoluta tal som uppgår till 1 400 kronor.

Figur 5-2 Kontrollens effekt på värdepappers netto vinst/förlust över tid

5.2 Kontrollens effekt på olika socioekonomiska grupper

Även om det inte finns en positiv effekt för hela populationen undersöks om kontrollen kan ha fått genomslag för vissa grupper av personer. På grund av att urvalspopulationen i vissa

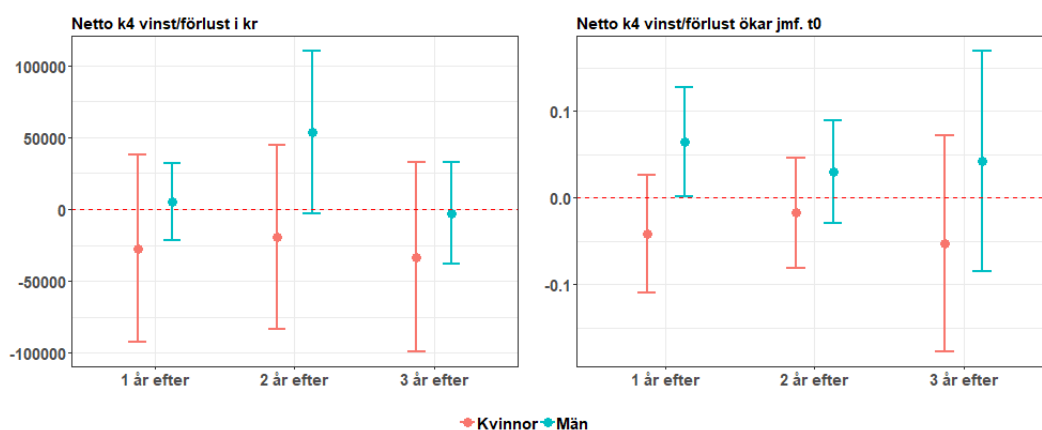
²⁸ Visas som punkter i figurerna.

²⁹ Andelen framgår av Tabell 5-1 i avsnitt 5.3.

³⁰ Bruttofelet är den skattemässiga effekten i absoluta termer och inkluderar både höjningar och sänkningar.

åldersgrupper och geografiska grupper är för liten har det inte gått att göra trovärdiga skattningar för dessa grupper. Därför jämförs endast effekten mellan kön och inkomstgrupper. De fullständiga skattningsresultaten återfinns i Tabell IV-2 i Bilaga IV.

Vad gäller kön är punktskattningarna negativa för kvinnor och positiva för män. Resultatet visar att av behandlade män ökar nettoresultatet av vinst/förlust med drygt 6 procent året efter jämfört med män som inte behandlas. Denna effekt är statistiskt säkerställd. Motsvarande effekt återfinns inte hos kvinnor. Se Figur 5-3 nedan.

Figur 5-3 Kontrollens effekt på värdepapper för män respektive kvinnor.

När det gäller försäljning av värdepapper är män överrepresenterade i populationen och utgör 65 procent av dem som deklarerar värdepappersförsäljning. I Skatteverkets årsredovisning 2018 framgår att skattefelet avseende värdepapper är betydligt högre för män då det uppskattas till drygt 150 miljoner kronor (94 procent) och för kvinnor till drygt 10 miljoner (6 procent)³¹.

Av en intern underlagsrapport till årsredovisningen 2018³² framgår att det är skillnad i typen av fel mellan män och kvinnor. Kvinnor gör fler fel där den skattemässiga förändringen efter kontroll är till deras fördel jämfört med män. Ser man till fördelningen av det genomsnittliga felet i absoluta tal per person (det vill säga summering av både positiva och negativa fel) är detta högre för kvinnor då det uppgår till 1 550 kronor och till 1 342 kronor för män. Det genomsnittliga nettofelet är däremot lägre för kvinnor då det uppgår till 265 kronor vilket kan jämföras med 713 kronor för män.

När efterföljande redovisning ska mätas per kön kan förändringen i vinst/förlust förväntas vara positiv för män men negativ för kvinnor. Detta kan utgöra orsaken till att resultatet visar en positiv effekt för män men ingen effekt för kvinnor i Figur 5-3.

5.3 Kontrollens effekt på rätt respektive felredovisande

Skattefelskontrollen visar att felaktiga redovisningar för värdepapper inte är lika omfattande som för avdrag under inkomst av tjänst. Som nämnts tidigare utgörs en relativt stor del av felen av för högt redovisad vinst/-förlust, vilket i sin tur leder till skatteförändringar till skattebetalarens fördel. Tabell 5-2 nedan visar antal (andel) personer som redovisade fel respektive korrekt.

År 2014 respektive 2015 redovisade 55 respektive 73 procent rätt. Inom kategorin för felredovisning har en uppdelning skett mellan personer som redovisade för högt respektive

³¹ Skattefelsberäkningen avser ett genomsnitt av felet för beskattningsåren 2014 – 2016.

³² Skattefelet hos privatpersoner – det kontrollerbara skattefelet för beskattningsåren 2014-2016.

för lågt belopp. Bland de felredovisande är det i genomsnitt drygt 70 procent³³ som redovisat för låga belopp. Andelen personer som redovisade fel minskade år 2015 jämfört med 2014.

Tabell 5-2 Privatpersoner som redovisat rätt respektive fel samt hur många av de felredovisande som redovisat för hög resp. låg vinst/förlust

År	Rätt redovisande	Felredovisande	
		Redovisade för lågt	Redovisade för högt
2014	36 (55%)	21 (32%)	8 (13%)
2015	173 (73%)	48 (20%)	17(7%)

Med samma tillvägagångssätt som beskrivits i avsnitt 3.2 och som användes i analysen för avdrag under inkomst av tjänst har det undersökts om kontrollen har någon effekt på felredovisande inom värdepappersförsäljning.

Sammanfattningsvis visar resultaten från båda metoderna entydigt att kontrollen inte har någon effekt på personer som redovisar fel. För de rätt redovisande visar resultatet istället att kontrollen har lett till en liten ökning (statistiskt säkerställt till 90 procent) i sannolikheten att dessa redovisar en högre värdepappersvinst/förlust året efter. De fullständiga skattningsresultaten för respektive metod återfinns i Tabell IV-8 i Bilaga IV.

Nedan redovisas resultatet av ”Principal Stratification” (metod 2). I Tabell VI-2 i Bilaga VI visas skattningar av modellen som predikterar sannolikheten av felredovisning i värdepappersdeklarationer. Modellen skattas med observerade utfall för den behandlade gruppen.

Förstagångssäljare löper en lägre risk³⁴ att göra fel i redovisningen av värdepapper jämfört med andragångssäljare. Skattningar för övriga indikatorer är inte statistiskt säkerställda på grund av höga standardfel, vilket kan bero på liten urvalsstorlek.

Med samma principal score modell predikteras sannolikhet för felredovisning för personer i den obehandlade gruppen. Vikten skapas med hjälp av den regel som beskrivs i avsnitt 3.2. Därefter används vikterna i regressionsmodellen (Ekvation 1) för att skatta kontrollens effekt för rätt respektive felredovisande.

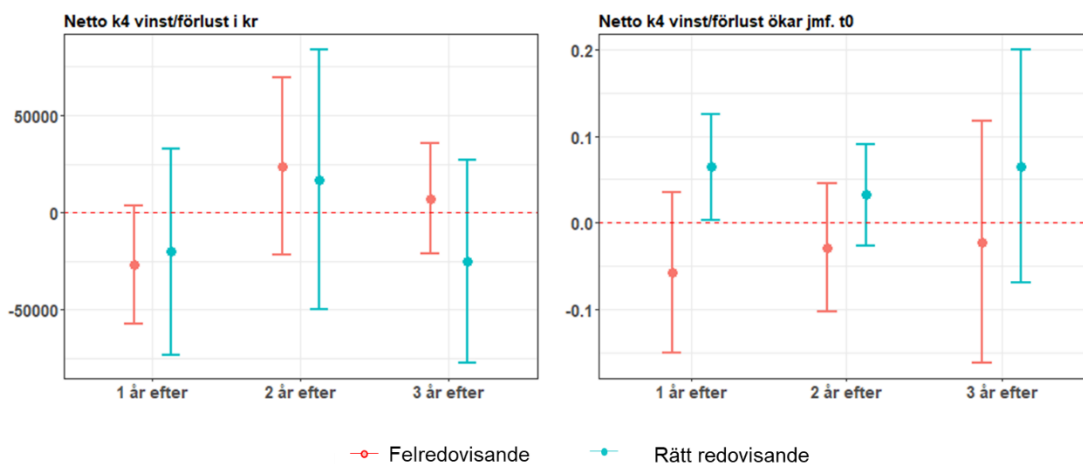
Resultaten åskådliggörs nedan i Figur 5-4. Kontrollen har en liten positiv effekt³⁵ för de rätt redovisande när en binär variabel används. Effekten ska tolkas som att sannolikheten för att nettovinsten/-förlusten ska öka uppgår till drygt 6 procentenheter.

En möjlig förklaring till den positiva effekten är att dessa personer kan ha gjort fel i tidigare års deklarationer men att de redovisade korrekt för det år de kontrollerades. Dessa personer kan ändå uppleva en förhöjd upptäcktsrisk som därmed påverkar deras beteende. Resultatet är osäkert då det bygger på en liten population samt att signifikansen är låg (90 procent). Om motsvarande effektstudier görs på en större population framöver behöver detta följas upp.

³³ Enligt slumpkontrollen var det 69 st (21+48) som redovisade för lågt vilket jämförs med totalt antal felredovisande (94 st)

³⁴ Statistiskt säkerställt på 90-procentig konfidensnivå

³⁵ Statistiskt säkerställt på 90-procentig konfidensnivå.

Figur 5-4 Kontrollens effekt på värdepapper för felredovisande respektive korrekt redovisande

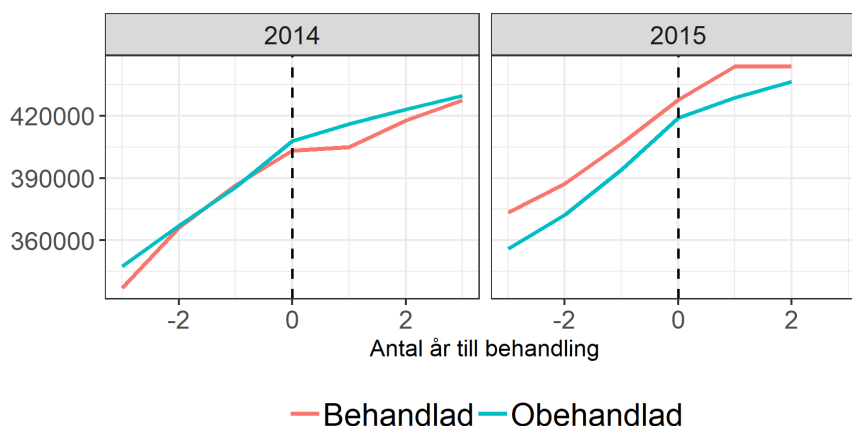
6 Kontrollens effekt på tjänsteinkomster

I detta avsnitt undersöks om kontrollen har en effekt på deklarerade tjänsteinkomster som nästan uteslutande redovisas genom arbetsgivares kontrolluppgifter (tredjepartsrapportering). Tidigare studier, till exempel Kleven m.fl. (2011), har visat att kontrollen inte har någon effekt på tjänsteinkomster som rapporteras på detta sätt. Detta har tolkats som att systemet, där tjänsteinkomster förtryckts via kontrolluppgifter, fungerar bra.

Här används hela populationen av privatpersoner, både de som kontrolleras för avdrag och de som kontrolleras för värdepappersförsäljning, för att undersöka om kontrollen har påverkat tjänsteinkomsterna. Det innebär att det är 291 respektive 803 personer som kontrollerats beskattningsåren 2014 och 2015. De som har kontrollerats utgör en mycket liten andel av målpopulationen.

Balansen mellan de behandlade och obehandlade personerna har testats för både avdrag och värdepappersförsäljning (se Bilaga I) och resultatet visar att fördelningen är jämn för de bakgrundsvariabler som studerats.

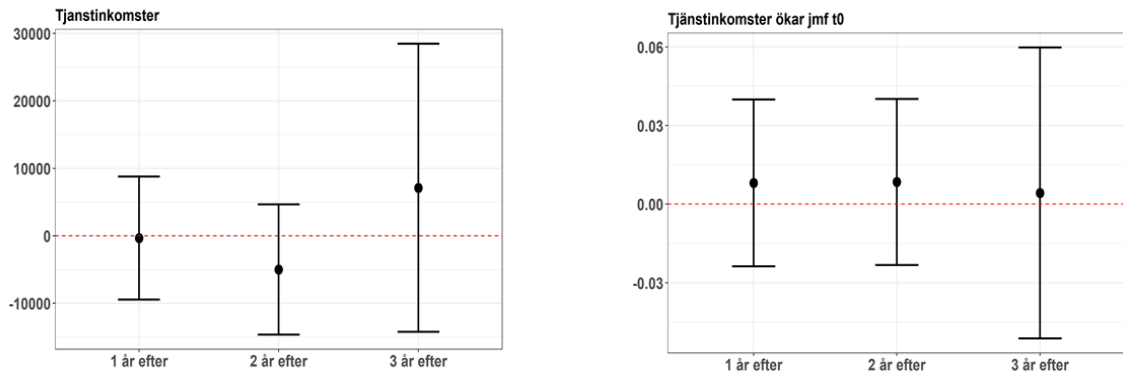
I Figur 6-1 nedan visas hur de genomsnittliga tjänsteinkomsterna har sett ut för behandlade respektive obehandlade tre år före och efter kontrollen. Figuren visar att trenden är parallell och jämn före kontrollen men att den även är relativt parallell efteråt. Den parallella trenden verifieras också med hjälp av ett placebotest (Se Tabell II-3 i Bilaga II).

Figur 6-1 Genomsnittligt redovisade tjänsteinkomster för behandlade respektive obehandlade tre år före och efter kontrollens avslutsår (t0)

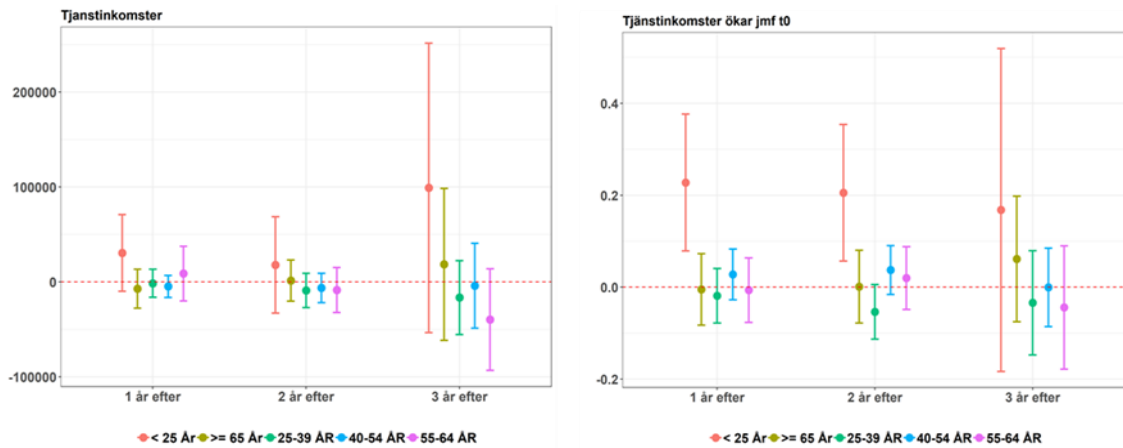
Analysen visar att tjänsteinkomsterna inte ökar över tid som en följd av kontrollen. Detta är emellertid att förvänta då det i huvudsak rör sig om tredjepartsrapporterade uppgifter.

Resultatet för effekter över tid visas i Figur 6-2 nedan. För fullständiga skattningsresultat hänvisas till tabellerna i Bilaga V.

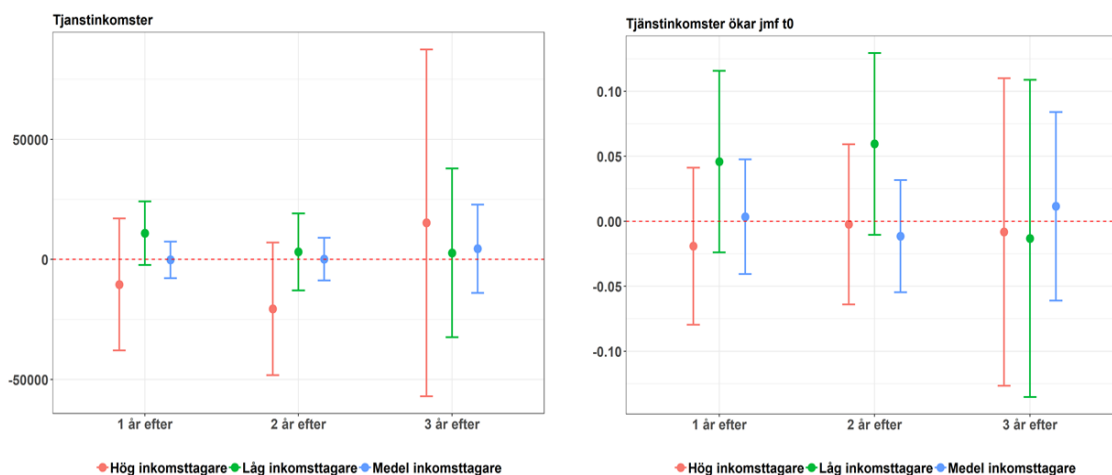
Figur 6-2 Kontrollens effekt över tid för tjänsteinkomster i kronor samt förändring jämfört med kontrollåret (t0)

När effekten studeras för de socioekonomiska grupperna finns det skillnader i effekt inom två områden. Den första skillnaden är för åldersgrupper där det finns en positiv effekt att tjänsteinkomsterna ökar för den yngsta åldersgruppen under 25 år. Effekten är statistiskt signifikant på 95-procentsnivån. Resultatet framgår av Figur 6-3 nedan.

Figur 6-3 Jämförelse av kontrollens effekt på tjänsteinkomster för olika åldersgrupper

Den andra skillnaden är för inkomstnivåer där det finns en positiv effekt att tjänsteinkomsterna ökar för låginkomsttagare. Här är visserligen den statistiska signifikansen något lägre men ligger ändå på 90-procentsnivån. Resultatet framgår av Figur 6-4 nedan.

Figur 6-4 Jämförelse av kontrollens effekt på tjänsteinkomster för olika inkomstnivåer

Eftersom skillnaden i effekt jämförs med hur det ser ut för en obehandlad referensgrupp som också består av unga personer respektive låginkomsttagare ska skillnaden inte kunna bero på att inkomsterna kan öka över tid för någon av dessa grupper.

Möjliga förklaringar till en positiv effekt på tredjepartsrapporterade inkomster skulle kunna vara:

- Att det finns högre risk för oredovisade löner i vissa branscher där dessa grupper är överrepresenterade
- Att fåmansdelägare kan reglera storleken på sina löneuttag
- En minskad möjlighet att göra avdrag kan påverka arbetsutbudet positivt. Om avdragen minskar sänks inkomsten efter skatt. En ökad tjänstgöringsgrad kompenserar för detta inkomstbortfall

För att ta reda på varför kontrollen gör att tjänsteinkomsterna ökar för yngre personer och låginkomsttagare behövs ett större underlag med data.

7 Slutsatser

I detta avsnitt samlas de mest väsentliga slutsatserna och för varje område lämnas förslag på åtgärder.

7.1 Slutsatser från resultatet

Skattekontrollen har en individualpreventiv effekt på regelefterlevnaden vad gäller olika avdrag under inkomst av tjänst genom att yrkade avdrag minskar efterföljande år som en följd av Skatteverkets kontroller. Skattekontrollen har däremot inte någon effekt på regelefterlevnaden vid försäljning av värdepapper.

Effekten av en skattekontroll på yrkade avdrag uppgår i genomsnitt till ca 7 000 kronor per granskad inkomstdeklaration under det första året efter avslutad kontroll. Effekten får ses som varaktiga då den ligger kvar på ca 5 000 kronor även tre år efter kontrollen. En kostnads-nyttö-analys inom avdragsområdet visar att varje kontroll ger ett överskott på ca 9 100 kronor per utredning när man räknar in den direkta effekten av att felet rättas och de indirekta effekterna för de tre efterföljande åren.

När skillnaden i kontrollens effekt studeras mellan olika grupper av personer finns det inte någon stor skillnad i effekt mellan kvinnor och män när det gäller avdragsfel. För fel inom värdepappersområdet finns däremot en positiv effekt för män. Sannolikheten att

netto redovisningen av vinst/förlust ökar är drygt 6 procentenheter högre året efter kontrollen för de män som granskades jämfört med de män som inte granskades. Motsvarande effekt finns inte för kvinnor och en förklaring till det skulle kunna vara att kvinnor gör fler fel där skatteändringen efter en kontroll är till deras fördel.

Åldersmässigt finns en skillnad att kontroller som utförs inom avdragsområdet har en effekt för samtliga åldersgrupper utom för den yngsta åldersgruppen, personer under 25 år. När det gäller inkomstnivå finns också en betydande skillnad i att effekten av kontrollen är större hos medel- och höginkomsttagaren och mindre hos låginkomsttagare.

Kontrollens effekt varierar också med var personer är bosatta. Kontrollen har ingen effekt på personer bosatta i Stormalmö vilket är en skillnad jämfört med övriga personer bosatta i Storstockholm, Storgöteborg, Mälardalen och övriga riket. Effekten är större bland personer bosatta i Storstockholm och Storgöteborg jämfört med övriga regioner. Däremot märks ingen skillnad i effekt mellan personer bosatta i Mälardalen jämfört med övriga regioner.

Motsvarande skillnader i effekt har inte kunnat fastställas för värdepappersförsäljning när det gäller ålder, inkomst och bosättningsort. Detta kan bero på att urvalsstorleken har varit för liten inom vissa grupper.

Kontrollens effekt skiljer sig åt mellan förstagångs- och andragångsyrkare när det gäller avdragsposter men inte för värdepappersförsäljning. Resultaten visar att kontrollen av avdrag inte har någon effekt på förstagångsyrkare medan det finns en positiv effekt för andragångsyrkare. Detta resultat motsäger slutsatsen från Skatteverkets tidigare analys.

Kontrollens effekt ser ut att ha ett samband med typen av fel som görs vid avdrag för resor till och från arbetet. När felet för en viss grupp personer till övervägande del beror på fel i beräknad tidsvinst, dagar och avstånd för reseavdrag (avser andragångsyrkare, äldre personer och personer bosatta i Storstockholm och Storgöteborg) har kontrollen en större effekt jämfört med när felet beror på att personen inte kan styrka sitt avdrag eller inte svarar på Skatteverkets förfrågan (avser förstagångsyrkare, yngre personer och personer bosatta i Stormalmö).

I de fall där kontrollen inte har någon effekt fortsätter personer att yrka avdrag. Det kan finnas flera anledningar till att avdragen fortsätter. En förklaring kan vara att personen fortsätter yrka det felaktiga avdraget. Det kan också vara så att det fortsatta avdraget är rätt, men att personen saknade kunskap om reglerna kring dokumentation och att personen kan styrka sina avdrag för efterföljande år. Det senare fallet skulle då kunna innebära att kontrollen upplyser om gällande regler. Ytterligare en förklaring kan vara att personens förutsättningar har förändrats, exempelvis byte av arbetsort, varför personen har rätt till ett avdrag för efterföljande år.

Resultat från uppföljningskontroller i den riskbaserade kontrollen visar att mer än 80 procent³⁶ fortsätter att göra felaktiga avdrag vilket därmed får ses som den vanligaste anledningen till att personer fortsätter yrka avdrag. Även om uppföljningskontrollerna inte avser slumpkontroller bör detta resultat ändå visa vilken som är den vanligaste anledningen till att avdrag inte upphör efter kontroll.

Slumpkontroller leder *inte* till en försämrad regelefterlevnad bland de personer som redovisat rätt avdrag, det vill säga det finns inte några tecken på att personer som yrkat rätt avdrag

---

³⁶ I den riskbaserade kontrollen gjorde 11 500 personer felaktiga reseavdrag för beskattningsperioden 2016P4. Av dessa träffades ungefär 3 000 personer för uppföljning efterföljande år eftersom de gjorde högre avdrag jämfört med tidigare år. Ungefär 90 procent av personerna utreddes på nytt och 82 procent visade sig göra någon form av felaktigt reseavdrag. Ser man till samtliga typer av avdrag (resor till och från arbetet, tjänsteresor, dubbel bosättning och övriga utgifter) är det i genomsnitt 85 procent som efter uppföljning hade fortsatt felaktiga avdrag.

skulle börja yrka mer avdrag efter kontrollen. Det finns däremot en positiv effekt på avdrag upp till ett år efter kontrollen även för de som redovisat rätt, det vill säga att även dessa personer minskar sina avdrag. Här kan en möjlig förklaring vara att dessa personer har gjort fel tidigare år och därmed upplever en förhöjd upptäcktsrisk av kontrollen vilket påverkar deras beteende. För de personer som redovisat rätt i sin värdepappersförsäljning leder också kontrollen till en liten ökning i sannolikheten att redovisa en högre nettovinst/förlust året efteråt. Dessa slutsatser motsäger resultatet från tidigare forskning, exempelvis Gemmel och Ratto (2012).

När skattekontroller görs för avdrag och värdepappersförsäljning uppstår ingen effekt på tjänsteinkomsternas storlek. Detta resultat gäller när effekten undersöks för alla personer. Det betyder att på en övergripande nivå kan arbetsgivares tredjepartsrapportering via kontrolluppgifter ses som ett effektivt sätt att deklarerat rätt inkomster.

Det finns däremot en skillnad i att tjänsteinkomsterna ökar för den yngsta åldersgruppen, under 25 år. En skillnad finns även för personer med låga inkomster. Här kan tilläggas att jämförelser alltid sker med motsvarande yngre personer samt låginkomsttagare i den obehandlade gruppen varför skillnaden inte beror på att inkomsterna ökar för dessa grupper över tid. Analysens dataunderlag är mindre för dessa delgrupper. Det medför dels en viss osäkerhet i resultatet men också att det inte har varit möjligt att göra ytterligare analyser till varför kontrollen har denna effekt.

7.2 Förslag på åtgärder

7.2.1 Avdragsområdet

Att kontrollen visar sig ha en varaktig effekt på regelefterlevnaden indikerar att kontrollåtgärderna fungerar bra. Samtidigt är skattefelet inom avdragsområdet stort och många skattebetalare gör fel, särskilt när det gäller resor till och från arbetet. Det innebär att kontrollåtgärderna endast påverkar skattefelet marginellt. Åtgärder med kontrollresurser får därför ses som ett sätt att vidta åtgärder mot skattefelet men behöver kompletteras med andra åtgärder såsom information, systemutveckling och regelförenkling. När det gäller reseavdrag finns ett förslag att se över regelverket³⁷.

Analysresultaten kan stödja förbättringsarbete inom urval för privatpersonsområdet och flera sådana justeringar är redan genomförda. Till exempel utförs numera kontroller på andragångsyrkare och inte enbart mot förstagångsyrkare och det utförs även uppföljningskontroller.

Resultaten visar att det kan vara en stor andel personer som chansar med avdrag och att det kan vara svårt att påverka dessa personers regelefterlevnad genom skattekontroller. Detta resultat behöver ses parallellt med slutsatsen från en annan studie (Engström m.fl, 2015) som indikerar att personer som har en slutlig skatt att betala har en högre benägenhet att ändra sin slutliga skatt genom att göra avdrag. I planeringsarbete bör en fördjupad utredning övervägas för att identifiera orsaker till att personer inte svarar eller styrker sina avdrag. Utöver detta behöver även andra åtgärder än skattekontroll diskuteras, exempelvis om det går att göra förbättringar i e-tjänsten som kan minska benägenheten att göra felaktiga avdrag.

7.2.2 Värdepappersområdet

Analysen visar att kontrollerna på totalen inte leder till någon effekt över tid, även om en viss effekt kan skönjas för vissa grupper, exempelvis män. Att en relativt stor del av de skatteändringar som kontrollen leder till är till personers fördel tyder på att felen görs av

---

³⁷ [Skattelättnad för arbetsresor, SOU 2019:36](#)

okunskap och att regelverket är svårt att tillämpa. Även om felets omfattning inte är lika stort som andra fel är det tillräckligt stort för att det ska krävas åtgärder. Resultat från en annan studie (Engström, 2019) visar att personer som e-deklarerar har en högre benägenhet att ändra omkostnadsbelopp för att minska den slutliga skatten.

Det finns därmed flera anledningar till att hitta andra åtgärder än skattekontroll för att påverka skattefelet. En regelförändring där kontrolluppgifter ska lämnas även för omkostnadsbelopp kan vara ett alternativ. Det finns ett förslag om hemställan om lagförändring³⁸ som började utredas för flera år sedan och bygger på den så kallade finska modellen: att kontrolluppgifterna ska innehålla inte bara försäljningsintäkter utan också omkostnadsbelopp. Förslaget skulle kunna möjliggöra att uppgiften om vinst eller förlust blir möjlig att förtrycka på inkomstdeklarationerna. Detta skulle förenkla för personer som ska deklarera försäljning av värdepapper. Förslaget skulle även effektivisera Skatteverkets verksamhet, särskilt då analysresultatet visar att kontrollresursen inom värdepappersområde inte minskar felen. Resultatet utgör därmed ytterligare ett argument till lagförslagets fördel.

7.2.3 Tjänsteinkomster

Att kontrollen leder till att tjänsteinkomster ökar för låginkomsttagare och yngre personer är en viktig iakttagelse. I denna analys saknas dock ett tillräckligt stort dataunderlag för att se vad det kan bero på. Denna frågeställning behöver studeras vidare när det finns ett större material från avslutade slumpkontroller. Frågor som skulle kunna undersökas är bland annat om den positiva effekten finns inom branscher med högre risk för oredovisade löner och om det kan finnas starkare koppling mot fåmansdelägare som kan reglera storleken på sina löneuttag. Här bör resultatet från studien av Altstadsäter, Bjerneby och Telle (2018) beaktas.

7.3 Fortsatt effektutvärdering av privatpersoners inkomstdeklarationer

Den här typen av effektstudie behöver uppdateras efter att nya och fler slumpkontroller görs inom privatpersonersområdet. Detta för att kunna besvara frågor som behöver tillgång till ett större datamaterial samt se hur eventuella effekter utvecklas över en längre tid.

---

³⁸ Promemoria med lagförslaget, Fi2012/3343, återfinns i referensavsnittet

8 Referenser

- Alm, J. (2012). 'Measuring, explaining, and controlling tax evasion: lessons from theory, experiments, and field studies', *International Tax and Public Finance*, vol. 19(1), s. 54–77.
- Allingham, M. G. och Sandmo, A. (1972). 'Income tax evasion: a theoretical analysis'. *Journal of Public Economics*, vol. 1(3–4), s. 323–338.
- Advani, A., Elming W. och Shaw, J. (2017). *The dynamic effects of tax audits*, IFS Working Paper W17/24.
- Skatteverket (2018). *Skattekontroll, moral och regelbrottslevnad*.
- Alstadsäter, A., Bjorneby, M och Telle, K (2018). *Collusive Tax Evasion by Employers and Employees: Evidence from a Randomized Field Experiment in Norway*. CESifo Working Paper No 7381.
- DeBacker, J., B. Heim, A. Tran, och A. Yuskavage (2015). *Once Bitten, Twice Shy? The Lasting Impact of IRS Audits on Individual Tax Reporting*, Mimeo.
- Engström, P., Nordblom, K., Ohlsson, H. & Persson, A. (2015), 'Tax Compliance and Loss Aversion'. *American Economic Journal: Economic Policy*, Vol. 7 (4), s 132-164.
- Engström, J (2019). *Salience and Loss Aversion among Taxpayers*, Master's thesis.
- Frangakis, C.E och Rubin, D. B (2002). 'Principal stratification in causal inference'. *Biometrics* vol. 58(1), s. 21-29.
- Gemmell, N. och Ratto, M. (2012). 'Behavioural responses to taxpayer audits: evidence from random taxpayer inquiries'. *National Tax Journal*, vol. 65(1), s. 33-58.
- Hashimzade, N., Myles G. och Tran-Nam, B. (2013). 'Application of Behavioural Economics to Tax Evasion'. *Journal of Economic Surveys*, vol. 27(5), s. 941-977.
- Jo, B och Stuart, E.A (2010). 'On the Use of Propensity Score in Principal Causal Effect Estimation'. *Stat Med. 2009 Oct 15*, vol. 28(23), s. 2857-2875.
- Kleven, H.J., Knudsen, M.B., Kreiner, C.T., Pedersen, S., Saez, E., (2011). 'Unwilling or unable to cheat? Evidence from a tax audit experiment in Denmark'. *Econometrica*, vol. 79(3), s. 651–692.
- Skatteverket (2011, intern rapport). *Kontrollens individualpreventiva effekter*.
- Nordblom, K. (2017). *Tax Morale and Policy Intervention*, Working Paper No 711, Department of Economics, University of Gothenburg.
- Skattelättnad för arbetsresor, SOU 2019:36
- Fi2012/3343 hemställan om lagändring. *Kontrollavgifter avseende vinst vid försäljning av värdepapper*.
- Skatteverkets underlagsrapport till Årsredovisning för Skatteverket 2018 (2019). *Skattefelet hos privatpersoner – Det kontrollerbara skattefelet för beskattningsåren 2014-2016*.
- Skatteverket (2019). *Årsredovisning för Skatteverket 2018*, SKV165

9 Bilagor

Bilaga I Test av slumpmässighet

Tabell I-1 Test av slumpmässighet: segment "avdrag" för beskattningsår 2014

	adj.means. obehandlade	adj.mean. behandlade	adj.mean. diffs	std.diffs	p.values	significant. diff. 95%
Män	0.6015	0.5896	-0.0119	-0.0243	0.7230	nej
Storstockholm	0.1599	0.1557	-0.0042	-0.0115	0.8675	nej
Storgöteborg	0.1070	0.1132	0.0063	0.0202	0.7682	nej
Stormalmö	0.0625	0.0566	-0.0059	-0.0244	0.7226	nej
Mälardalen	0.1078	0.1132	0.0054	0.0175	0.7992	nej
Övriga regioner	0.5629	0.5613	-0.0016	-0.0032	0.9632	nej
Gift	0.4386	0.4292	-0.0094	-0.0188	0.7838	nej
Ålder	47.6847	46.7406	-0.9441	-0.0760	0.2688	nej
Låg inkomsttagare	0.2019	0.2075	0.0057	0.0141	0.8369	nej
Medel inkomsttagare	0.5473	0.5991	0.0517	0.1039	0.1303	nej
Hög inkomsttagare	0.2508	0.1934	-0.0574	-0.1324	0.0539	nej
Förstagångsyrekare avdrag	0.1234	0.1085	-0.0149	-0.0452	0.5102	nej
Andragångsyrekare avdrag	0.8766	0.8915	0.0149	0.0452	0.5102	nej
Totala avdrag t(0)	33265.8243	34241.7783	975.9540	0.0260	0.7054	nej
Totala avdrag t(-1)	27154.9653	28583.0896	1428.1243	0.0518	0.4509	nej
Totala avdrag t(-2)	23789.3020	26629.1226	2839.8207	0.0737	0.2831	nej
Totala avdrag t(-3)	21255.0872	22375.5425	1120.4552	0.0503	0.4642	nej
Log avdrag t(0)	10.9265	11.0505	0.1240	0.1917	0.0053	ja
Log avdrag t(-1)	9.0760	9.5802	0.5042	0.1220	0.0757	nej
Log avdrag t(-2)	8.0096	8.6225	0.6129	0.1265	0.0656	nej
Log avdrag t(-3)	7.4102	7.9288	0.5185	0.1017	0.1385	nej
Avdrag minskar t(-1) jmf. t(0)	0.5731	0.5566	-0.0165	-0.0334	0.6263	nej
Avdrag minskar t(-2) jmf. t(0)	0.6494	0.6274	-0.0220	-0.0462	0.5015	nej
Avdrag minskar t(-3) jmf.t(0)	0.6914	0.6981	0.0067	0.0146	0.8319	nej

Tabell I-2 Test av slumpmässighet: Segment avdrag för beskattningsår 2015

	adj.means. obehandlade	adj.mean. behandlade	adj.mean. diffs	std.diffs	p.values	significant. diff. 95%
Män	0.6022	0.6067	0.0045	0.0092	0.8271	nej
Storstockholm	0.1628	0.1817	0.0188	0.0510	0.2251	nej
Storgöteborg	0.1092	0.1305	0.0213	0.0683	0.1040	nej
Stormalmö	0.0627	0.0441	-0.0186	-0.0769	0.0672	nej
Mälardalen	0.1067	0.1270	0.0202	0.0656	0.1187	nej
Övriga regioner	0.5585	0.5168	-0.0417	-0.0840	0.0455	ja
Gift	0.4361	0.4268	-0.0093	-0.0187	0.6555	nej
Ålder	46.5817	46.9982	0.4165	0.0333	0.4273	nej
Låg inkomsttagare	0.1868	0.1781	-0.0086	-0.0221	0.5983	nej
Medel inkomsttagare	0.5435	0.5309	-0.0126	-0.0254	0.5456	nej
Hög inkomsttagare	0.2697	0.2910	0.0213	0.0479	0.2540	nej
Förstagångsyrekare avdrag	0.1369	0.1534	0.0165	0.0481	0.2523	nej
Andragångsyrekare avdrag	0.8631	0.8466	-0.0165	-0.0481	0.2523	nej
Totala avdrag t(0)	33891.9753	32157.8907	-1734.0846	-0.0468	0.2649	nej
Totala avdrag t(-1)	27103.8752	26643.1834	-460.6918	-0.0130	0.7564	nej
Totala avdrag t(-2)	23269.7548	24054.9330	785.1782	0.0289	0.4917	nej
Totala avdrag t(-3)	21051.8109	20197.6490	-854.1619	-0.0248	0.5547	nej
Log avdrag t(0)	10.9405	10.4666	-0.4739	-0.7223	0.0000	ja
Log avdrag t(-1)	8.9521	8.6392	-0.3130	-0.0737	0.0795	nej
Log avdrag t(-2)	7.8771	7.7922	-0.0849	-0.0173	0.6809	nej
Log avdrag t(-3)	7.1674	6.9959	-0.1715	-0.0330	0.4320	nej
Avdrag minskar t(-1) jmf. t(0)	0.5963	0.5697	-0.0266	-0.0542	0.1969	nej
Avdrag minskar t(-2) jmf. t(0)	0.6623	0.6120	-0.0503	-0.1063	0.0114	ja
Avdrag minskar t(-3) jmf.t(0)	0.7061	0.6596	-0.0465	-0.1021	0.0151	ja

Tabell I-3 Test av slumpmässighet: Segment "Värdepapper" för beskattning 2014

	adj.means. obehandlade	adj.mean. behandlade	adj.mean. diffs	std.diffs	p.values	significant. diff. 95%
Män	0.6441	0.6615	0.0175	0.0365	0.7689	nej
Storstockholm	0.2727	0.2462	-0.0266	-0.0596	0.6307	nej
Storgötborg	0.1066	0.0769	-0.0297	-0.0963	0.4376	nej
Stormalmö	0.0695	0.0615	-0.0079	-0.0312	0.8016	nej
Mälardalen	0.0807	0.1077	0.0270	0.0991	0.4242	nej
Övriga regioner	0.4705	0.5077	0.0372	0.0745	0.5479	nej
Gift	0.5158	0.5846	0.0688	0.1377	0.2669	nej
Ålder	59.3247	61.2308	1.9061	0.1110	0.3710	nej
Låg inkomsttagare	0.3641	0.3077	-0.0564	-0.1172	0.3446	nej
Medel inkomsttagare	0.3520	0.3846	0.0327	0.0684	0.5815	nej
Hög inkomsttagare	0.2839	0.3077	0.0238	0.0527	0.6710	nej
Förstagångssäljare värdepapper	0.3318	0.2462	-0.0857	-0.1819	0.1425	nej
Andragångssäljare värdepapper	0.6682	0.7538	0.0857	0.1819	0.1425	nej
Netto värdepapper vinst/förlust t(0)	104498	84240	-20258	-0.0155	0.9005	nej
Netto värdepapper vinst/förlust t(-1)	74527	70540	-3986	-0.0008	0.9948	nej
Netto värdepapper vinst/förlust t(-2)	51669	53377	1708	0.0010	0.9933	nej
Netto värdepapper vinst/förlust t(-3)	24820	21979	-2840	-0.0069	0.9557	nej
Log Netto värdepapper vinst/förlust t(0)	10.4997	10.5782	0.0785	0.0429	0.7297	nej
Log Netto värdepapper vinst/förlust t(-1)	5.5793	6.4392	0.8599	0.1601	0.1969	nej
Log Netto värdepapper vinst/förlust t(-2)	4.6468	5.9711	1.3243	0.2514	0.0427	ja
Log Netto värdepapper vinst/förlust t(-3)	3.0158	3.6020	0.5862	0.1234	0.3197	nej
Netto värdepapper vinst/förlust minskar t(-1) jmf. t(0)	0.2225	0.2462	0.0236	0.0568	0.6472	nej
Netto värdepapper vinst/förlust minskar t(-2) jmf. t(0)	0.1694	0.1846	0.0152	0.0405	0.7440	nej
Netto värdepapper vinst/förlust minskar t(-3) jmf.t(0)	0.1163	0.1385	0.0222	0.0691	0.5774	nej

Tabell I-4 Test för slumpmässighet: Segment "Värdepapper" för beskattning 2015

	adj.means. obehandlade	adj.mean. behandlade	adj.mean. diffs	std.diffs	p.values	significant. diff. 95%
Män	0.6610	0.6681	0.0070	0.0148	0.8190	nej
Storstockholm	0.2746	0.3193	0.0447	0.1001	0.1225	nej
Storgöteborg	0.1060	0.0714	-0.0346	-0.1124	0.0829	nej
Stormalmö	0.0729	0.0630	-0.0099	-0.0381	0.5573	nej
Mälardalen	0.0808	0.0630	-0.0178	-0.0653	0.3137	nej
Övriga regioner	0.4656	0.4832	0.0176	0.0353	0.5860	nej
Gift	0.5077	0.5000	-0.0077	-0.0154	0.8123	nej
Ålder	57.3623	56.5630	-0.7992	-0.0464	0.4740	nej
Låg inkomsttagare	0.3378	0.2689	-0.0689	-0.1457	0.0246	ja
Medel inkomsttagare	0.3541	0.3571	0.0030	0.0063	0.9223	nej
Hög inkomsttagare	0.3080	0.3739	0.0659	0.1427	0.0277	ja
Förstagångssäljare värdepapper	0.2838	0.2983	0.0145	0.0321	0.6202	nej
Andragångssäljare värdepapper	0.7162	0.7017	-0.0145	-0.0321	0.6202	nej
Netto värdepapper vinst/förlust t(0)	148490.3957	94274.176 5	-54216.2192	-0.0115	0.8591	nej
Netto värdepapper vinst/förlust t(-1)	73310.0403	38183.798 3	-35126.2420	-0.0274	0.6724	nej
Netto värdepapper vinst/förlust t(-2)	78995.1064	50812.781 5	-28182.3249	-0.0051	0.9375	nej
Netto värdepapper vinst/förlust t(-3)	48383.2691	39388.798 3	-8994.4708	-0.0143	0.8259	nej
Log Netto värdepapper vinst/förlust t(0)	10.6535	10.7024	0.0489	0.0259	0.6893	nej
Log Netto värdepapper vinst/förlust t(-1)	5.7785	5.9001	0.1216	0.0226	0.7276	nej
Log Netto värdepapper vinst/förlust t(-2)	5.2717	5.4227	0.1511	0.0281	0.6643	nej
Log Netto värdepapper vinst/förlust t(-3)	4.4416	4.7682	0.3266	0.0624	0.3358	nej
Netto värdepapper vinst/förlust minskar t(-1) jmf. t(0)	0.2176	0.1765	-0.0411	-0.0996	0.1244	nej
Netto värdepapper vinst/förlust minskar t(-2) jmf. t(0)	0.1861	0.1975	0.0114	0.0292	0.6522	nej
Netto värdepapper vinst/förlust minskar t(-3) jmf.t(0)	0.1471	0.1555	0.0084	0.0236	0.7158	nej

Bilaga II Placebotest

Tabell II-1 Placebotest för effekten på avdrag

	Utfallsvariabler		
	Totalt avdrag	Avdrag minskar jmf t0	Avdrag upphör
Efter behandling	- 2,285.101*** (27.781)	0.286*** (0.001)	0.069*** (0.0004)
Behandlade	-316.583 (752.991)	-0.032* (0.017)	0.0002 (0.017)
Placeboeffekt	450.510 (583.505)	0.010 (0.014)	0.014 (0.013)
Observations	5,416,532	5,416,532	5,416,532
R ²	0.020	0.288	0.100
Adjusted R ²	0.020	0.288	0.100
Residual Std. Error (df = 5416523)	32,984.060	0.422	0.376
<i>Note:</i>			*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell II-2 Placebotest för effekten på värdepapper

	Utfallsvariabler	
	Netto k4 vinst/förlust i kr	Netto k4 vinst/förlust ökar jmf. t0
Efter behandling	-11,926.970*** (3,751.702)	0.113*** (0.001)
Behandlade	-37,649.380** (19,158.160)	0.011 (0.021)
Placeboeffekt	6,619.872 (24,180.870)	-0.015 (0.021)
Observations	2,591,048	2,591,048
R ²	0.00002	0.043
Adjusted R ²	0.00002	0.043
Residual Std. Error (df = 2591039)	8,387,452.000	0.331
<i>Note:</i>		*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell II-3 Placebotest för effekten på tredjepartsrapporterade tjänsteinkomster

	Utfallsvariabler	
	Tjänsteinkomster	Tjänsteinkomster ökar jmf t0
Efter behandling	-1,874.231 *** (149.634)	0.136 *** (0.0005)
Behandlade	11,286.970 (7,937.248)	-0.001 (0.013)
Placeboeffekt	-1,253.370 (3,655.138)	-0.008 (0.010)
Observations	7,761,924	7,761,924
R ²	0.005	0.063
Adjusted R ²	0.005	0.063
Residual Std. Error (df = 7761915)	319,659.400	0.384
<i>Note:</i>		*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Bilaga III Regressionsresultat – Effekt på avdrag

Tabell III-1 Effekt på avdrag över tid

	Utfallsvariabler		
	Totalt avdrag	Avdrag minskar jmf t0	Avdrag upphör
Ett år efter skattekontroll	-9,882.935*** (33.177)	0.772*** (0.001)	0.285*** (0.001)
Två år efter skattekontroll	-17,822.980*** (56.752)	1.079*** (0.001)	0.497*** (0.001)
Tre år efter skattekontroll	-24,469.760*** (76.687)	1.361*** (0.002)	0.679*** (0.002)
Behandlade	136.520 (619.911)	-0.027*** (0.010)	0.006 (0.006)
Män	879.757*** (47.505)	-0.023*** (0.0005)	-0.015*** (0.0004)
Gift	130.165*** (47.410)	-0.010*** (0.0005)	-0.013*** (0.0004)
> = 65 ÅR	581.985*** (126.022)	-0.067*** (0.001)	-0.048*** (0.001)
25-39 ÅR	754.040*** (86.638)	-0.013*** (0.001)	-0.021*** (0.001)
40-54 ÅR	3,960.381*** (93.645)	-0.093*** (0.001)	-0.109*** (0.001)
55-65 ÅR	5,579.030*** (103.350)	-0.123*** (0.001)	-0.130*** (0.001)
Märladalen jmf. Övriga	1,857.987*** (73.554)	0.001 (0.001)	-0.001 (0.001)
Storgöteborg jmf. Övriga	-1,107.426*** (64.310)	0.016*** (0.001)	0.002*** (0.001)
Stormalmö jmf. Övriga	-729.442*** (87.814)	-0.004*** (0.001)	0.008*** (0.001)
Storstockholm jmf. Övriga	-1,136.698*** (66.446)	0.021*** (0.001)	0.035*** (0.001)
Hög jmf. låg inkomsttagare	9,083.579*** (74.852)	-0.026*** (0.001)	-0.077*** (0.001)
Medel jmf. låg inkomsttagare	4,195.308*** (47.433)	-0.031*** (0.001)	-0.072*** (0.001)
Förstagångsyrsare jmf. Andragångsyrsare	-13,386.500*** (39.452)	0.185*** (0.0005)	0.430*** (0.001)
Effekt 1 år efter	-6,856.666*** (832.242)	0.186*** (0.018)	0.138*** (0.018)
Effekt 2 år efter	-5,955.804*** (784.261)	0.149*** (0.018)	0.112*** (0.018)
Effekt 3 år efter	-5,078.262*** (1,365.327)	0.129*** (0.031)	0.089*** (0.034)
Observations	8,792,109	8,792,109	8,792,109
R ²	0.058	0.214	0.250
Adjusted R ²	0.058	0.214	0.250
Residual Std. Error (df = 8792081)	31,794.110	0.443	0.354

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell III-2 Effekt på avdrag för olika kön

	Utfallsvariabler		
	Totalt avdrag	Avdrag minskar jmf t0	Avdrag upphör
Effekt 1 år efter: Kvinna	-7,210.466*** (1,151.468)	0.200*** (0.028)	0.132*** (0.028)
Effekt 2 år efter: Kvinna	-5,979.307*** (1,167.403)	0.152*** (0.027)	0.109*** (0.028)
Effekt 3 år efter: Kvinna	-6,340.506*** (1,882.643)	0.159*** (0.046)	0.097* (0.052)
Diff i effekt 1 år efter:Man jmf. Kvinna	587.654 (1,629.949)	-0.022 (0.037)	0.011 (0.036)
Diff i effekt 2 år efter:Man jmf. Kvinna	39.030 (1,569.666)	-0.005 (0.036)	0.004 (0.037)
Diff i effekt 3 år efter:Man jmf. Kvinna	2,143.218 (2,680.490)	-0.051 (0.062)	-0.013 (0.069)
Observations	8,792,109	8,792,109	8,792,109
R ²	0.058	0.214	0.250
Adjusted R ²	0.058	0.214	0.250
Residual Std. Error (df = 8792074)	31,794.080	0.443	0.354

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell III-3 Effekt på avdrag för olika åldersgrupper

	Utfallsvariabler		
	Totalt avdrag	Avdrag minskar jmf t0	Avdrag upphör
Effekt 1 år efter:<25 år	-287.777 (5,549.693)	-0.095 (0.127)	0.129 (0.134)
Effekt 2 år efter:<25 år	4,888.607 (5,891.554)	-0.187 (0.127)	-0.022 (0.127)
Effekt 3 år efter:<25 år	24,265.860* (13,509.570)	-0.474** (0.212)	-0.374* (0.203)
Diff i effekt 1 år efter: >= 65 år jmf <25 år	-9,250.129 (6,249.989)	0.293** (0.140)	0.039 (0.146)
Diff i effekt 2 år efter: >= 65 år jmf <25 år	-11,130.890* (6,609.809)	0.316** (0.137)	0.164 (0.141)
Diff i effekt 3 år efter: >= 65 år jmf <25 år	-30,103.130** (14,085.380)	0.719*** (0.222)	0.403* (0.236)
Diff i effekt 1 år efter: 25-39 år jmf <25 år	-7,262.011 (5,758.009)	0.256* (0.131)	0.011 (0.139)
Diff i effekt 2 år efter: 25-39 år jmf <25 år	-11,083.330* (6,071.846)	0.279** (0.130)	0.140 (0.133)
Diff i effekt 3 år efter: 25-39 år jmf <25 år	-30,034.210** (13,750.160)	0.535** (0.220)	0.494** (0.215)
Diff i effekt 1 år efter:<25 år jmf.40-54 år	-6,844.155 (5,726.806)	0.320** (0.130)	0.011 (0.137)
Diff i effekt 2 år efter:<25 år jmf.40-54 år	-12,685.940** (6,017.295)	0.387*** (0.130)	0.146 (0.130)
Diff i effekt 3 år efter:<25 år jmf.40-54 år	-30,578.380** (13,668.810)	0.625*** (0.217)	0.498** (0.209)
Diff i effekt 1 år efter:<25 år jmf.55-65 år	-4,637.478 (5,741.580)	0.262** (0.134)	-0.011 (0.138)
Diff i effekt 2 år efter:<25 år jmf.55-65 år	-7,933.226 (6,075.978)	0.353*** (0.133)	0.100 (0.132)
Diff i effekt 3 år efter:<25 år jmf.55-65 år	-29,660.740** (13,751.960)	0.669*** (0.224)	0.438** (0.215)
Observations	8,792,109	8,792,109	8,792,109
R ²	0.061	0.218	0.259
Adjusted R ²	0.061	0.218	0.259
Residual Std. Error (df = 8792053)	31,753.100	0.442	0.352

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell III-4 Effekt på avdrag för personer hemvist i olika geografiska område

	Utfallsvariabler		
	Totalt avdrag	Avdrag minskar jmf t0	Avdrag upphör
Effekt 1 år efter:övriga	-6,218.354*** (1,169.696)	0.165*** (0.027)	0.118*** (0.025)
Effekt 2 år efter:övriga	-5,491.304*** (1,135.251)	0.143*** (0.027)	0.091*** (0.026)
Effekt 3 år efter:övriga	-5,321.037*** (1,875.225)	0.116*** (0.042)	0.095** (0.046)
Diff i effekt 1 år efter: Mälardalen jmf. övriga	319.832 (2,661.265)	0.118** (0.058)	0.002 (0.056)
Diff i effekt 2 år efter: Mälardalen jmf. övriga	91.052 (2,679.299)	0.021 (0.059)	0.014 (0.059)
Diff i effekt 3 år efter: Mälardalen jmf. övriga	-2,367.468 (4,892.599)	0.060 (0.098)	0.0005 (0.108)
Diff i effekt 1 år efter: Storgöteborg jmf. övriga	-2,008.957 (2,103.740)	0.047 (0.054)	0.083 (0.055)
Diff i effekt 2 år efter: Storgöteborg jmf. övriga	-1,392.291 (2,080.978)	-0.009 (0.056)	0.083 (0.058)
Diff i effekt 3 år efter: Storgöteborg jmf. övriga	6,963.920* (4,073.654)	-0.040 (0.103)	-0.106 (0.108)
Diff i effekt 1 år efter: Stormalmö jmf. övriga	2,685.564 (7,305.830)	-0.026 (0.091)	-0.066 (0.079)
Diff i effekt 2 år efter:övriga jmf.Stormalmö	193.790 (5,448.134)	0.001 (0.092)	-0.058 (0.093)
Diff i effekt 3 år efter:<30 år jmf.Stormalmö	-5,218.479 (5,852.829)	-0.052 (0.146)	0.025 (0.155)
Diff i effekt 1 år efter:övriga jmf.Storstockholm	-4,271.635** (2,136.484)	0.064 (0.052)	0.089* (0.053)
Diff i effekt 2 år efter:övriga jmf.Storstockholm	-3,520.946* (2,031.633)	0.088* (0.046)	0.092* (0.051)
Diff i effekt 3 år efter:övriga jmf.Storstockholm	-3,045.655 (3,569.271)	-0.041 (0.086)	0.104 (0.093)
Observations	8,791,895	8,791,895	8,791,895
R ²	0.059	0.214	0.250
Adjusted R ²	0.059	0.214	0.250
Residual Std. Error (df = 8791839)	31,454.270	0.443	0.354

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell III-5 Effekt på avdrag för olika inkomstgrupper uppdelade enligt kvartiler i inkomstfördelning

	Utfallsvariabler		
	Totalt avdrag	Avdrag minskar jmf. t0	Avdrag upphör
Effekt 1 år efter:låg	-4,371.543*** (1,686.519)	0.103** (0.041)	0.089** (0.045)
Effekt 2 år efter:låg	-2,942.759* (1,728.932)	0.017 (0.041)	0.073 (0.045)
Effekt 3 år efter:låg	-190.272 (2,931.238)	0.137** (0.065)	-0.002 (0.077)
Diff i effekt 1 år efter:låg jmf. medel	-3,341.037 (2,741.746)	0.087 (0.057)	0.040 (0.055)
Diff i effekt 2 år efter: låg jmf.medel	-4,252.910 (2,653.237)	0.166*** (0.055)	0.045 (0.056)
Diff i effekt 3 år efter:låg jmf.medel	-10,686.760** (4,748.945)	0.049 (0.095)	0.200* (0.111)
Diff i effekt 1 år efter:låg jmf.hög	-2,891.403 (1,924.838)	0.109** (0.048)	0.070 (0.051)
Diff i effekt 2 år efter:låg jmf.hög	-3,417.714* (1,927.179)	0.161*** (0.047)	0.048 (0.051)
Diff i effekt 3 år efter:låg jmf.hög	-4,732.335 (3,297.890)	-0.032 (0.077)	0.090 (0.088)
Observations	8,792,109	8,792,109	8,792,109
R ²	0.058	0.214	0.250
Adjusted R ²	0.058	0.214	0.250
Residual Std. Error (df = 8792067)	31,788.170	0.443	0.354

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell III-6 Effekt på avdrag för olika inkomstgrupper uppdelad enligt brytpunkter för statligskatter

	Utfallsvariabler		
	Totalt avdrag	Avdrag minskar jmf t0	Avdrag upphör
Effekt 1 år efter:låg	-10,350.830** (4,074.904)	0.227*** (0.066)	0.095* (0.054)
Effekt 2 år efter:låg	-9,486.383** (4,245.799)	0.178*** (0.063)	0.128** (0.061)
Effekt 3 år efter:låg	-17,535.690*** (5,107.092)	0.396*** (0.070)	0.218* (0.121)
Diff i effekt 1 år efter:låg jmf. medel	3,944.227 (4,164.369)	-0.041 (0.070)	0.044 (0.058)
Diff i effekt 2 år efter: låg jmf.medel	4,044.364 (4,323.167)	-0.041 (0.066)	-0.014 (0.065)
Diff i effekt 3 år efter:låg jmf.medel	13,871.230*** (5,308.962)	-0.258*** (0.078)	-0.148 (0.127)
Diff i effekt 1 år efter:låg jmf.hög	3,564.829 (4,552.617)	-0.054 (0.078)	0.055 (0.064)
Diff i effekt 2 år efter:låg jmf.hög	3,380.183 (4,587.023)	-0.004 (0.073)	-0.031 (0.071)
Diff i effekt 3 år efter:låg jmf.hög	11,328.320* (6,180.296)	-0.404*** (0.106)	-0.100 (0.145)
Observations	8,792,109	8,792,109	8,792,109
R ²	0.057	0.213	0.246
Adjusted R ²	0.057	0.213	0.246
Residual Std. Error (df = 8792067)	31,806.450	0.443	0.355

Note: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell III-7 Effekt på avdrag för förstagångs resp. andragångsyrekare

	Utfallsvariabler		
	Totalt avdrag	Avdrag minskar jmf. t0	Avdrag upphör
Effekt 1 år efter:andragångsyrekare	-7,732.041*** (849.345)	0.210*** (0.019)	0.151*** (0.018)
Effekt 2 år efter:andragångsyrekare	-6,656.689*** (827.349)	0.175*** (0.019)	0.129*** (0.019)
Effekt 3 år efter:andragångsyrekare	-5,617.742*** (1,406.428)	0.134*** (0.032)	0.095*** (0.035)
Diff i effekt 1 år efter: förstagångsyrekare jmf. Andragångsyrekare	5,304.127** (2,299.614)	-0.152*** (0.047)	-0.070 (0.048)
Diff i effekt 2 år efter: förstagångsyrekare jmf. Andragångsyrekare	4,176.917** (1,912.339)	-0.168*** (0.045)	-0.097** (0.049)
Diff i effekt 3 år efter: förstagångsyrekare jmf. Andragångsyrekare	5,365.968 (4,570.872)	-0.085 (0.106)	-0.062 (0.107)
Observations	8,792,109	8,792,109	8,792,109
R ²	0.063	0.218	0.276
Adjusted R ²	0.063	0.218	0.276
Residual Std. Error (df = 8792074)	31,703.930	0.442	0.348

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell III-8 Effekt på avdrag för felredovisade resp. korrekt redovisade

	Fixad effekter			Principal stratification		
	Total avdrag	Avdrag minskar jmf t0	Avdrag upphör	Total avdrag	Avdrag minskar jmf t0	Avdrag upphör
<u>Effekt för korrekt redovisade</u>						
1 år efter	-2,829.955** (1,143.905)	0.066** (0.031)	0.046* (0.024)	-2,041.577* (1,113.646)	0.056* (0.029)	0.038 (0.023)
2 år efter	-2,585.554** (1,097.253)	0.049 (0.030)	0.038 (0.026)	-2,429.132** (1,067.249)	0.042 (0.029)	0.038 (0.025)
3 år efter	-2,182.025 (1,824.148)	-0.007 (0.046)	0.031 (0.044)	-333.402 (2,006.988)	-0.012 (0.053)	-0.050 (0.051)
<u>Effekt för felredovisade</u>						
1 år efter	-9,999.567*** (1,222.486)	0.279*** (0.023)	0.212*** (0.026)	-10,585.150*** (1,175.596)	0.287*** (0.022)	0.216*** (0.025)
2 år efter	-8,529.619*** (1,145.586)	0.225*** (0.023)	0.173*** (0.027)	-8,685.856*** (1,103.080)	0.232*** (0.022)	0.169*** (0.026)
3 år efter	-9,159.406*** (1,525.017)	0.206*** (0.032)	0.195*** (0.040)	-8,601.842*** (1,793.184)	0.222*** (0.033)	0.174*** (0.045)

Bilaga IV Regressionsresultat– Effekt på Värdepapper

Tabell IV-1 Effekt på värdepapper över tid

	Utfallsvariabler	
	Netto k4 vinst/förlust i kr	Netto k4 vinst/förlust ökar jmf. t0
1 år efter behandling	-59,548.930*** (3,390.659)	0.312*** (0.001)
2 år efter behandling	-75,554.710*** (4,927.444)	0.350*** (0.001)
3 år efter behandling	-92,356.900*** (6,378.819)	0.396*** (0.002)
Behandlade	-17,478.800 (12,994.150)	-0.003 (0.011)
Man jmf. kvinna	43,536.720*** (4,639.643)	0.024*** (0.0005)
Gift jmf. ogift	4,547.568 (5,453.152)	0.0001 (0.0005)
> = 65 år jmf. <25 år	67,302.460*** (6,505.009)	0.028*** (0.001)
25-39 år jmf. < 25 år	9,210.463* (5,381.674)	0.006*** (0.001)
40-54 år jmf. < 25 år	37,178.850*** (7,930.704)	0.024*** (0.001)
55-65 år jmf. < 25 år	63,538.460*** (12,607.510)	0.031*** (0.001)
Mälardalen jmf. Övriga	2,071.253 (2,679.142)	0.002** (0.001)
Storgöteborg jmf. Övriga	23,217.990** (11,448.220)	0.004*** (0.001)
Stormalmö jmf. Övriga	49,425.440** (19,986.350)	0.006*** (0.001)
Storstockholm jmf. Övriga	57,464.180*** (4,310.686)	0.011*** (0.001)
Hög jmf. låg inkomsttagare	-4,114.990 (7,726.750)	0.016*** (0.001)
Medel jmf. låg inkomsttagare	-29,395.280*** (7,218.491)	0.003*** (0.001)
Förstagångsyrkare jmf. andragångsyrkare	-66,042.500*** (2,757.637)	-0.150*** (0.0004)
Effekt 1 år efter	-13,384.250 (13,095.760)	0.029 (0.025)
Effekt 2 år efter	12,638.040 (20,892.830)	0.014 (0.023)
Effekt 3 år efter	-27,946.020* (14,503.630)	0.009 (0.048)
Observations	4,218,979	4,218,979
R ²	0.0004	0.072
Adjusted R ²	0.0004	0.072
Residual Std. Error (df = 4218951)	2,950,086.000	0.349

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell IV-2 Effekt på värdepapper för olika kön

	Utfallsvariabler	
	Netto k4 vinst/förlust i kr	Netto k4 vinst/förlust ökar jmf. t0
Effekt 1 år efter: Kvinna	-11,404.510 (34,749.800)	-0.042 (0.035)
Effekt 2 år efter: Kvinna	-14,053.850 (32,817.500)	-0.019 (0.032)
Effekt 3 år efter: Kvinna	-29,010.210 (34,532.790)	-0.056 (0.064)
Diff i effekt 1 år efter: Man jmf. Kvinna	8,551.921 (38,643.520)	0.107** (0.047)
Diff i effekt 2 år efter: Man jmf. Kvinna	64,635.970 (43,155.200)	0.050 (0.044)
Diff i effekt 3 år efter: Man jmf. Kvinna	25,780.510 (38,383.020)	0.100 (0.091)
Observations	4,219,076	4,219,076
R ²	0.0001	0.072
Adjusted R ²	0.0001	0.072
Residual Std. Error (df = 4219041)	7,714,124.000	0.349
<i>Note:</i>		*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell IV-3 Effekt på värdepapper för olika åldersgrupper

	Utfallsvariabler	
	Netto k4 vinst/förlust i kr	Netto k4 vinst/förlust ökar jmf. t0
Effekt 1 år efter:<25 år	13,971.320** (6,476.597)	0.128 (0.185)
Effekt 2 år efter:<25 år	7,807.446** (3,755.503)	-0.126*** (0.042)
Effekt 3 år efter:<25 år	-27,941.680*** (10,588.710)	-0.215*** (0.031)
Diff i effekt 1 år efter:<25 år jmf.>= 65 år	-40,429.950** (16,121.850)	-0.128 (0.189)
Diff i effekt 2 år efter:<25 år jmf.>= 65 år	38,958.400 (43,597.690)	0.148*** (0.054)
Diff i effekt 3 år efter:<25 år jmf.>= 65 år	-20,467.310 (21,864.260)	0.211*** (0.073)
Diff i effekt 1 år efter:<25 år jmf.25-39 år	15,263.330 (18,962.630)	-0.044 (0.198)
Diff i effekt 2 år efter:<25 år jmf.25-39 år	-10,644.090 (7,398.671)	0.144* (0.075)
Diff i effekt 3 år efter:<25 år jmf.25-39 år	45,029.030** (21,036.440)	0.038 (0.050)
Diff i effekt 1 år efter:<25 år jmf.40-54 år	-24,340.900** (11,779.940)	-0.137 (0.192)
Diff i effekt 2 år efter:<25 år jmf.40-54 år	-18,350.850** (8,970.572)	0.107* (0.064)
Diff i effekt 3 år efter:<25 år jmf.40-54 år	44,706.260** (21,341.420)	0.340*** (0.114)
Diff i effekt 1 år efter:<25 år jmf.55-65 år	-39,408.230 (57,671.610)	-0.048 (0.194)
Diff i effekt 2 år efter:<25 år jmf.55-65 år	-27,508.900 (54,061.160)	0.180** (0.073)
Diff i effekt 3 år efter:<25 år jmf.55-65 år	-29,999.000 (51,627.300)	0.225* (0.132)
Observations	4,218,979	4,218,979
R ²	0.0004	0.073
Adjusted R ²	0.0004	0.073
Residual Std. Error (df = 4218923)	2,950,093.000	0.349

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell IV-4 Effekt på värdepappers vinst/förlust för individer hemvist i olika geografiska område

	Utfallsvariabler	
	Netto k4 vinst/förlust i kr	Netto k4 vinst/förlust ökar jmf. t0
Effekt 1 år efter:övriga	12,355.330 (11,759.580)	0.035 (0.036)
Effekt 2 år efter:övriga	18,512.350 (18,134.030)	0.026 (0.032)
Effekt 3 år efter:övriga	-11,496.150 (14,183.510)	-0.036 (0.060)
Diff i effekt 1 år efter:övriga jmf. Mälardalen	-26,154.810 (37,493.280)	0.087 (0.099)
Diff i effekt 2 år efter:övriga jmf.Mälardalen	-27,403.890 (48,856.590)	0.085 (0.103)
Diff i effekt 3 år efter:övriga jmf.Mälardalen	-35,673.110 (37,666.520)	0.054 (0.139)
Diff i effekt 1 år efter:övriga jmf.Storgöteborg	-64,121.080** (30,029.220)	-0.128* (0.069)
Diff i effekt 2 år efter:övriga jmf.Storgöteborg	93,468.530 (96,736.540)	-0.085 (0.079)
Diff i effekt 3 år efter:övriga jmf.Storgöteborg	-19,198.980 (25,580.050)	-0.201*** (0.070)
Diff i effekt 1 år efter:övriga jmf.Stormalmö	-36,475.010 (41,757.660)	-0.177** (0.074)
Diff i effekt 2 år efter:övriga jmf.Stormalmö	-24,212.320 (47,083.610)	0.082 (0.113)
Diff i effekt 3 år efter:<30 år jmf.Stormalmö	19,146.410 (43,778.490)	0.348 (0.270)
Diff i effekt 1 år efter:övriga jmf.Storstockholm	-53,195.310 (37,811.250)	0.025 (0.060)
Diff i effekt 2 år efter:övriga jmf.Storstockholm	-32,626.340 (58,401.900)	-0.054 (0.052)
Diff i effekt 3 år efter:övriga jmf.Storstockholm	-53,836.050 (40,363.120)	0.138 (0.125)
Observations	4,218,979	4,218,979
R ²	0.0004	0.072
Adjusted R ²	0.0004	0.072
Residual Std. Error (df = 4218923)	2,950,090.000	0.349

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell IV-5 Effekt på värdepappers vinst/förlust för olika inkomstgrupper uppdelad enligt inkomstkvartilen

	Utfallsvariabler	
	Netto k4 vinst/förlust i kr	Netto k4 vinst/förlust ökar jmf. t0
Effekt 1 år efter:låg	-1,462.320 (9,907.174)	0.065 (0.044)
Effekt 2 år efter:låg	19,695.500 (26,209.980)	0.007 (0.039)
Effekt 3 år efter:låg	-1,497.799 (12,230.280)	0.072 (0.086)
Diff i effekt 1 år efter:låg jmf. medel	-14,895.260 (18,305.330)	-0.052 (0.062)
Diff i effekt 2 år efter: låg jmf.medel	-2,161.319 (48,052.070)	0.015 (0.059)
Diff i effekt 3 år efter:låg jmf.medel	-37,672.780 (26,077.380)	-0.100 (0.123)
Diff i effekt 1 år efter:låg jmf.hög	-19,114.880 (33,994.380)	-0.054 (0.059)
Diff i effekt 2 år efter:låg jmf.hög	-19,385.310 (44,512.790)	-0.003 (0.052)
Diff i effekt 3 år efter:låg jmf.hög	-41,171.660 (34,020.650)	-0.084 (0.115)
Observations	4,218,979	4,218,979
R ²	0.0004	0.073
Adjusted R ²	0.0004	0.072
Residual Std. Error (df = 4218937)	2,950,088.000	0.349
<i>Note:</i>		*p<0.1; ** p<0.05; *** p<0.01

Tabell IV-6 Effekt på värdepappers vinst/förlust för olika inkomstgrupper uppdelad enligt brytpunkter för statligskatter

	Utfallsvariabler	
	Netto k4 vinst/förlust i kr	Netto k4 vinst/förlust ökar jmf. t0
Effekt 1 år efter:låg	-15,471.000 (19,952.060)	0.030 (0.030)
Effekt 2 år efter:låg	6,647.628 (24,984.510)	0.001 (0.027)
Effekt 3 år efter:låg	-28,234.080 (20,225.580)	0.055 (0.065)
Diff i effekt 1 år efter:låg jmf. medel	-21,426.520 (27,985.530)	-0.005 (0.067)
Diff i effekt 2 år efter: låg jmf.medel	22,114.530 (74,254.500)	0.002 (0.068)
Diff i effekt 3 år efter:låg jmf.medel	-20,259.100 (41,542.820)	-0.091 (0.126)
Diff i effekt 1 år efter:låg jmf.hög	26,215.030 (26,335.010)	-0.010 (0.067)
Diff i effekt 2 år efter:låg jmf.hög	276.771 (28,560.460)	0.053 (0.059)
Diff i effekt 3 år efter:låg jmf.hög	14,365.210 (24,192.900)	-0.171 (0.106)
Observations	4,218,979	4,218,979
R ²	0.0004	0.073
Adjusted R ²	0.0004	0.073
Residual Std. Error (df = 4218937)	2,950,082.000	0.348
Note:		*p<0.1; ** p<0.05; ***p<0.01

Tabell IV-7 Effekt på värdepappers vinst/förlust för förstagångsyrmare resp. andragångsyrmare

	Utfallsvariabler:	
	Netto k4 vinst/förlust i kr	Netto k4 vinst/förlust ökar jmf. t0
Effekt 1 år efter:andragångsyrmare	-21,295.500 (18,279.010)	0.019 (0.030)
Effekt 2 år efter:andragångsyrmare	8,900.285 (28,953.970)	0.015 (0.029)
Effekt 3 år efter:andragångsyrmare	-37,827.380** (19,221.250)	0.005 (0.058)
Diff i effekt 1 år efter:andragångs jmf. förstagångsyrmare	27,726.290 (23,306.160)	0.036 (0.050)
Diff i effekt 2 år efter: andragångs jmf. förstagångsyrmare	13,113.840 (30,724.750)	-0.002 (0.044)
Diff i effekt 3 år efter:andragångs jmf. förstagångsyrmare	42,885.350* (22,620.350)	0.032 (0.101)
Observations	4,218,979	4,218,979
R ²	0.0004	0.073
Adjusted R ²	0.0004	0.073
Residual Std. Error (df = 4218944)	2,950,088.000	0.348

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell IV-8 Effekt på värdepappers vinst/förlust för felredovisade resp. korrekt redovisade

	Fixa effekter		Principal stratification	
	Netto k4 vinst/förlust i kr	Netto k4 vinst/förlust ökar jmf. t0	Netto k4 vinst/förlust i kr	Netto k4 vinst/förlust ökar jmf. t0
<u>Effekt för korrekt redovisade</u>				
1 år efter	-3,403.431 (20,089.330)	0.053* (0.031)	-1,933.833 (20,542.540)	0.060** (0.030)
2 år efter	26,775.270 (29,842.470)	0.017 (0.029)	29,655.670 (28,946.530)	0.022 (0.028)
3 år efter	-74,440.320 (65,274.380)	0.020 (0.069)	-7,653.427 (21,369.000)	0.054 (0.068)
<u>Effekt för felredovisade</u>				
1 år efter	-7,566.986 (10,963.270)	-0.013 (0.045)	-14,255.220 (10,126.070)	-0.041 (0.043)
2 år efter	34,255.990 (25,878.900)	0.015 (0.040)	25,975.150 (28,426.360)	-0.002 (0.039)
3 år efter	2,453.684 (13,167.860)	-0.016 (0.070)	-3,486.905 (17,013.350)	-0.026 (0.067)

Bilaga V Regressionsresultat - Effekt på tjänsteinkomster

Tabell V-1 Effekt på tjänsteinkomster över tid

	Utfallsvariabler	
	Tjänstinkomster	Tjänstinkomster ökar jmf t0
1 år efter behandling	-15,401.970*** (176.987)	0.713*** (0.0005)
2 år efter behandling	-33,517.240*** (340.053)	0.787*** (0.001)
3 år efter behandling	-52,968.430*** (519.933)	0.845*** (0.001)
Behandlade	2,828.340 (5,022.997)	-0.003 (0.008)
Man jmf. kvinna	29,918.690*** (338.539)	0.031*** (0.0003)
Gift jmf. ogift	26,190.220*** (428.342)	0.010*** (0.0003)
> = 65 år jmf. <25 år	104,503.000*** (626.389)	0.187*** (0.001)
25-39 år jmf. < 25 år	71,418.360*** (492.108)	0.118*** (0.001)
40-54 år jmf. < 25 år	111,453.800*** (618.245)	0.169*** (0.001)
55-65 år jmf. < 25 år	121,957.800*** (763.446)	0.165*** (0.001)
Mälardalen jmf. Övriga	9,324.793*** (557.353)	0.007*** (0.001)
Storgöteborg jmf. Övriga	12,415.510*** (670.940)	0.009*** (0.001)
Stormalmö jmf. Övriga	14,951.380*** (855.451)	0.005*** (0.001)
Storstockholm jmf. Övriga	47,376.150*** (753.571)	0.012*** (0.0004)
Hög jmf. låg inkomstagare	440,245.200*** (712.152)	-0.146*** (0.001)
Medel jmf. låg inkomstagare	147,960.600*** (253.608)	-0.081*** (0.0004)
Förstgångsyrska jmf. andragångsyrska	-14,501.060*** (417.517)	-0.019*** (0.0004)
Effekt 1 år efter	-348.142 (4,663.278)	0.008 (0.016)
Effekt 2 år efter	-5,017.520 (4,930.011)	0.008 (0.016)
Effekt 3 år efter	7,114.470 (10,908.540)	0.004 (0.028)
Observations	12,612,166	12,612,166
R ²	0.297	0.269
Adjusted R ²	0.297	0.269
Residual Std. Error (df = 12612138)	280,194.600	0.415

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell V-2 Effekt på tjänsteinkomster för olika kön

	Utfallsvariabler	
	Tjänsteinkomster	Tjänsteinkomster ökar jmf t0
Effekt 1 år efter: Kvinna	-4,375.472 (5,594.303)	0.041 (0.026)
Effekt 2 år efter: Kvinna	-5,438.301 (6,166.919)	0.006 (0.027)
Effekt 3 år efter: Kvinna	16,503.330 (15,183.120)	0.009 (0.046)
Diff i effekt 1 år efter: Man jmf. Kvinna	6,567.245 (8,749.223)	-0.053 (0.033)
Diff i effekt 2 år efter: Man jmf. Kvinna	693.222 (9,352.221)	0.003 (0.033)
Diff i effekt 3 år efter: Man jmf. Kvinna	-15,433.360 (21,358.730)	-0.008 (0.059)
Observations	12,612,166	12,612,166
R ²	0.297	0.269
Adjusted R ²	0.297	0.269
Residual Std. Error (df = 12612131)	280,193.500	0.415

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell V-3 Effekt på tjänsteinkomster för olika åldersgrupper

	Utfallsvariabler	
	Tjänsteinkomster	Tjänsteinkomster ökar jmf t0
Effekt 1 år efter:<25 år	32,809.980** (16,646.710)	0.226*** (0.010)
Effekt 2 år efter:<25 år	19,609.930 (18,567.750)	0.203*** (0.013)
Effekt 3 år efter:<25 år	120,801.600*** (15,840.200)	0.161*** (0.003)
Diff i effekt 1 år efter:<25 år jmf.>= 65 år	-40,521.370*** (11,948.180)	-0.225*** (0.038)
Diff i effekt 2 år efter:<25 år jmf.>= 65 år	-18,127.190* (10,710.430)	-0.194*** (0.027)
Diff i effekt 3 år efter:<25 år jmf.>= 65 år	-98,232.110*** (23,233.470)	-0.100*** (0.008)
Diff i effekt 1 år efter:<25 år jmf.25-39 år	-33,925.780* (17,512.740)	-0.245*** (0.005)
Diff i effekt 2 år efter:<25 år jmf.25-39 år	-28,616.710 (19,165.770)	-0.258*** (0.007)
Diff i effekt 3 år efter:<25 år jmf.25-39 år	-124,991.700*** (9,125.203)	-0.194*** (0.004)
Diff i effekt 1 år efter:<25 år jmf.40-54 år	-37,471.270 (25,155.130)	-0.198*** (0.001)
Diff i effekt 2 år efter:<25 år jmf.40-54 år	-25,887.900 (19,152.640)	-0.166*** (0.028)
Diff i effekt 3 år efter:<25 år jmf.40-54 år	-106,477.000*** (5,387.089)	-0.167*** (0.006)
Diff i effekt 1 år efter:<25 år jmf.55-65 år	-24,867.860 (34,581.450)	-0.236*** (0.016)
Diff i effekt 2 år efter:<25 år jmf.55-65 år	-28,765.080 (25,773.890)	-0.187*** (0.017)
Diff i effekt 3 år efter:<25 år jmf.55-65 år	-158,213.300*** (19,664.920)	-0.207*** (0.003)
Observations	12,612,166	12,612,166
R ²	0.300	0.277
Adjusted R ²	0.300	0.277
Residual Std. Error (df = 12612110)	279,692.200	0.413

Note: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell V-4 Effekt på tjänsteinkomster för olika geografiska område

	Utfallsvarialer:	
	Tjänstinkomster	Tjänstinkomster ökar jmf t0
Effekt 1 år efter:övriga	-4,553.012 (6,564.835)	0.010 (0.022)
Effekt 2 år efter:övriga	-8,302.073 (6,168.597)	0.008 (0.021)
Effekt 3 år efter:övriga	165.195 (13,668.660)	-0.017 (0.040)
Diff i effekt 1 år efter:övriga jmf. Mälardalen	24,975.690** (12,174.250)	-0.081 (0.054)
Diff i effekt 2 år efter:övriga jmf.Mälardalen	16,690.060 (12,451.850)	-0.090* (0.051)
Diff i effekt 3 år efter:övriga jmf.Mälardalen	21,726.560 (31,924.140)	-0.036 (0.098)
Diff i effekt 1 år efter:övriga jmf.Storgöteborg	1,550.376 (14,846.010)	-0.005 (0.051)
Diff i effekt 2 år efter:övriga jmf.Storgöteborg	-9,297.346 (17,188.540)	-0.026 (0.053)
Diff i effekt 3 år efter:övriga jmf.Storgöteborg	53,784.510 (43,662.870)	0.035 (0.097)
Diff i effekt 1 år efter:övriga jmf.Stormalmö	5,245.197 (28,401.560)	-0.012 (0.071)
Diff i effekt 2 år efter:övriga jmf.Stormalmö	14,536.890 (31,166.220)	-0.032 (0.070)
Diff i effekt 3 år efter:<30 år jmf.Stormalmö	-47,629.140 (37,921.790)	0.040 (0.119)
Diff i effekt 1 år efter:övriga jmf.Storstockholm	5,006.100 (11,996.900)	-0.030 (0.042)
Diff i effekt 2 år efter:övriga jmf.Storstockholm	8,290.306 (13,895.430)	0.002 (0.040)
Diff i effekt 3 år efter:övriga jmf.Storstockholm	6,927.697 (32,191.070)	0.059 (0.078)
Observations	12,612,166	12,612,166
R ²	0.297	0.191
Adjusted R ²	0.297	0.191
Residual Std. Error (df = 12612110)	280,192.600	0.446

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell V-5 Effekt på tjänsteinkomster för olika inkomstgrupper uppdelade enligt kvartilen

	Utfallsvariabler	
	Tjänstinkomster i kr	Tjänstinkomster ökar jmf t0
Effekt 1 år efter:låg	11,665.650* (6,771.706)	0.048 (0.036)
Effekt 2 år efter:låg	3,446.728 (8,186.710)	0.062* (0.036)
Effekt 3 år efter:låg	3,727.201 (18,330.200)	-0.015 (0.062)
Diff i effekt 1 år efter: medel jmf. låg	-23,307.150 (15,568.550)	-0.069 (0.047)
Diff i effekt 2 år efter: medel jmf. låg	-24,084.250 (16,295.530)	-0.065 (0.048)
Diff i effekt 3 år efter: medel jmf. låg	12,452.150 (40,554.860)	0.006 (0.086)
Diff i effekt 1 år efter: hög jmf.låg	-11,691.620 (7,804.954)	-0.045 (0.042)
Diff i effekt 2 år efter: hög jmf.låg	-3,449.245 (9,358.300)	-0.075* (0.042)
Diff i effekt 3 år efter: hög jmf.låg	954.952 (20,642.000)	0.025 (0.072)
Observations	12,612,166	12,612,166
R ²	0.297	0.271
Adjusted R ²	0.297	0.271
Residual Std. Error (df = 12612124)	280,173.500	0.414
Note:		*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell V-6 Effekt på tjänsteinkomster för olika inkomstgrupper uppdelade enligt brytpunkter för statligskatter

	Utfallsvariabler	
	Tjänsteinkomster	Tjänsteinkomster ökar jmf. t0
Effekt 1 år efter:låg	5,707.392 (3,476.917)	0.008 (0.019)
Effekt 2 år efter:låg	2,433.515 (4,091.282)	-0.016 (0.019)
Effekt 3 år efter:låg	6,414.732 (9,521.223)	-0.037 (0.035)
Diff i effekt 1 år efter:låg jmf. medel	-18,482.990 (30,860.820)	-0.053 (0.050)
Diff i effekt 2 år efter: låg jmf.medel	-39,825.970 (30,803.770)	0.068 (0.050)
Diff i effekt 3 år efter:låg jmf.medel	-98,422.790* (55,575.060)	0.027 (0.094)
Diff i effekt 1 år efter:låg jmf.hög	-20,163.250** (9,132.511)	-0.024 (0.040)
Diff i effekt 2 år efter:låg jmf.hög	-13,948.230 (10,079.090)	0.018 (0.039)
Diff i effekt 3 år efter:låg jmf.hög	20,950.790 (32,457.460)	0.161** (0.070)
Observations	12,612,166	12,612,166
R ²	0.347	0.192
Adjusted R ²	0.347	0.192
Residual Std. Error (df = 12612124)	270,053.600	0.446

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell V-7 Effekt på tjänsteinkomst för förstagångs- respektive andragångs yrkare/säljare

	Utfallsvariabler	
	Tjänsteinkomster i kr	Tjänsteinkomster ökar jmf t-1
Effekt 1 år efter: andragångsyrkare	-3,990.172 (4,536.719)	-0.014 (0.018)
Effekt 2 år efter: andragångsyrkare	-3,614.359 (5,406.568)	-0.006 (0.017)
Effekt 3 år efter: andragångsyrkare	8,888.945 (12,383.670)	-0.002 (0.032)
Diff i effekt 1 år efter: andragångs jmf. förstagångsyrkare	17,670.230 (15,159.140)	0.038 (0.039)
Diff i effekt 2 år efter: andragångs jmf. förstagångsyrkare	-7,774.785 (12,969.570)	-0.002 (0.040)
Diff i effekt 3 år efter: andragångs jmf. förstagångsyrkare	-6,712.754 (24,307.040)	-0.014 (0.080)
Observations	12,612,166	12,612,166
R ²	0.297	0.191
Adjusted R ²	0.297	0.191
Residual Std. Error (df = 12612131)	280,150.100	0.446

Note:

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Bilaga VI Principal Score Modell

Tabell VI-1 Principal score modell för att prediktera felredovisning av avdrag

	I (Felredovisad avdrag =1)
Man	-0.001 (0.156)
Gift	-0.295* (0.162)
Ålder	-0.004 (0.007)
Övriga region	0.127 (0.240)
Storgöteborg	0.403 (0.304)
Stormalmö	0.045 (0.408)
Storstockholm	0.425 (0.286)
Förstagångsyrkare	-1.079*** (0.296)
Låg inkomstagare	0.660*** (0.255)
Medel inkomstagare	0.431** (0.185)
Total avdrag t(0)	0.00003*** (0.00001)
Total avdrag t(-1)	-0.00003*** (0.00001)
Total avdrag t(-2)	0.00002** (0.00001)
Total avdrag t(-3)	-0.00001 (0.00001)
Avdrag minskar t(0) jmf t(-1)	0.099 (0.195)
Avdrag minskar t(-1) jmf t(-2)	-0.292 (0.195)
Avdrag minskar t(-2) jmf t(-3)	-0.069 (0.207)
Constant	-0.089 (0.504)

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Tabell VI-2 Principal score modell för att prediktera felredovisning av värdepapper

	I (Felredovisad värdepappers vinst/förlust =1)
Man	0.394 (0.292)
Gift	-0.084 (0.286)
Ålder	0.003 (0.009)
Övriga region	-0.594 (0.506)
Storgöteborg	-0.656 (0.677)
Stormalmö	-0.569 (0.697)
Storstockholm	-0.479 (0.523)
Förstagångssäljare	-0.909* (0.500)
Låg inkomstagare	0.039 (0.348)
Medel inkomstagare	-0.080 (0.311)
Netto värdepappers vinst/förlust t(0)	0.104 (0.083)
Netto värdepappers vinst/förlust t(-1)	-0.023 (0.045)
Netto värdepappers vinst/förlust t(-2)	-0.016 (0.052)
Netto värdepappers vinst/förlust t(-3)	-0.029 (0.037)
Netto värdepappers vinst/förlust t(0) jmf t(-1)	0.356 (0.414)
Netto värdepappers vinst/förlust t(-1) jmf t(-2)	0.170(0.457)
Netto värdepappers vinst/förlust t(-2) jmf t(-3)	-0.533(0.502)
Constant	-1.402 (1.053)

*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01

Bilaga VII Underlag för kostnads-nyttoanalys

Genomsnittlig lönenivå

Genomsnittlig lön för den handläggarkategori som utreder avdragsposter har tagits fram med hjälp av Skatteavdelningens controllerenhet med följande avgränsningar:

Lönerna är sammanställda för arbetsområdet ”Revision- och granskningsarbete Privatpersoner och Små-/medelstora företag” (5513).

55 avser arbetsområdet Beskattning och 13 innebär att det är skrivbordsutredningar.

Därefter sker avgränsning till nivå 2 och 3, där 2 avser enklare utredningar och omprövningar och 3 är mer självständigt arbete. Nivå 4 utesluts då det avser mer komplexa frågor som avser tyngre utredningar samt omfattar koordinatörer och samordnare etc.

Utöver detta sker begränsning till den personal som är tillsvidareanställda samt till verksamhetsområde 1 och 2. Underlaget innehåller totalt uppgifter från 2 362 av totalt 5 411 personer.

	Antal	10:e	50:e	90:e	Spridn *	Medel
Totalt	2 362	27 210	30 100	34 600	25%	30 652

* Spridning 90:e-10:e/50:e

Med tillägg för sociala avgifter, 31,42 % innebär det 9 630 kronor och totalt 40 282 kronor. Beräknad lönekostnad är exklusive tillägg för semestersättning och liknande ersättningar.

En normal arbetsmånad uppskattas till 20 arbetsdagar vilket blir 2 014 kronor per dag. En normal arbetsdag beräknas uppgå till 8 timmar vilket innebär en timkostnad på 257,76 kronor.

Produktionstal

Inom kontrollverksamheten och programmet för privata händelser används produktionstal för att räkna ut hur lång tid det i genomsnitt tar att utföra en skrivbordsutredning. För urvalsträffar som avser avdragsposter använder programmet i dag följande tal.

Resor till och från arbetet	2,5/dag
Tjänsteresor	2,5/dag
Dubbel bosättning	2,5/dag
Övriga utgifter	8/dag

Då merparten av de ärenden som utreds inom avdragsposter avser de tre förstnämnda områdena ovan används produktionstalet på 2,5 ärenden per dag.

Kostnad för en utredning

Varje utredning beräknas därmed kosta 806 kronor (2014/2,5) inklusive lön och sociala avgifter men exklusive andra typer av ersättningar (semestersättning och liknande).